

Universitätsbibliothek Wuppertal

Lukianu Hapanta

Zwinger, Jakob

Basileæ, [1619]

Abdicatus

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.

Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

[urn:nbn:de:hbz:468-1-1415](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:468-1-1415)

ΑΠΟΚΗΡΥΤΤΟΜΕΝΟΣ. *ABDICATVS,*
Erasino Roterodamo interprete.

ARGVMENTVM.

Quidam abdicatus artem medicinæ didicit. Patrem infania laborantem, reliquis medicis desperantibus, dato pharmaco cum sanasset, denuò receptus est in familiam, post hæc noueram infania correptam sanare iustus, abdicatur. Porro genus orationis iudiciale est: Status qualitatis. Sub hac enim & abdicationis causas Quintilianus ponit, quarum duas species facit: alteram criminis perfecti, & alteram imperfecti, ad quam & præsens causa hæc pertinet. Exordium maxima ex parte querela constat. Nam & de iniquitate patris conqueritur, qui se non secundum artem, sed ad præscriptum curare iubeat: & de ingratitude, vt qui pro beneficio restitutæ sanitatis, eam sibi nunc gratiam referat, vt iterum abdicare cogitet. Hanc querelam personarum, suæ & noueræ videlicet, conditionibus amplificat, inuidiæ paternæ accusationis etiam occurrens, à consuetudo & more patris: id quod statim ab initio facit. Exordium Propositio sequitur, cui Narrationem submittit: non tam exponendæ actionis gratia, quam vt antea vitam suam, & beneficium in patrem collatum, iudicibus commendet. Confirmatio tribus locis consumitur: primo, quo ostendit non licere patri, vt in familiam receptum, denuò abdicet, à causa legis, & voluntate legislatoris: quod argumentum similitudine & fictionibus, seu *fig. d' iudiciorum* amplificat. Secundo, quo iniquum esse docet, se tam bene meritum de patre, iterum abdicari, & pro præmio pœna affici. Hic locus variè amplificatur, ex qualitate beneficii, à conditione personæ, à difficultate & accidentibus artis, à natura & lege, &c. Postremo, neque causas abdicationis satis idoneas aut efficaces esse probat. Neque enim se quicquam peccasse, neque nunc eogi debere vt arte sua vbiuis vatur: idq; exemplo reliquarum artium, & ob artisbu-

ius conditionem & præstantiam. deinde ex sua persona, qui illam non impēsis patris, sed tum cūm à familia alienus esset, didicerit: alioqui etiam necessitatē quandā rei absurdam consecuturam esse. Deniq; non posse curari hunc morbum, quo loco multa de qualitate corporum, morborum & medicinz in genere disputat: ostenditq; etiam si aliās sanabilis hic morbus esset, in nouerca tamen suspitionis periculum sibi metuendum esse, si quid ipsum fallat, aut ars destituat. atq; ita orationem concludit, admonens patrem periculi superioris in quod nē iterum per iram & indignationem recidat, cauere ipsum debet.

Ἀποκηρυχθεὶς ἡς ἰατρικῶς ἐξέμαρτυρῆται τὸ πατεριῶν, καὶ ἰσχυρῶς ἀπὸ τῶν ἰατρῶν ἀπειροσφόρων, ἰασάμενος φαρμάκων δεσπῶν, ἀελίφθρητος εἰς τὸ γένος. καὶ ταῦτα, μεμύησαν τὴν μητέρα ἰασασθὲν κελδοσφόρον, ἀποκηρυχθεῖται.

Oυδὲν ἴσως ταῦτα, ὡς ἀνδρῶν δικαστῶν, οὐδὲ ἀπειροσφορῶν, ὡς πατρὸς ἐν τῷ πρῶτον γινόμενα, οὐδὲ νῦν πρῶτον τὰ τοιαῦτα ὀρίζεται ἀπὸ πρόχρον ὄντος ὁ νόμος αὐτοῦ, καὶ σωφίας ἐπιτῆτος ἀφ᾽ ἑνῆτα τὸ δικαστικόν. ἐκείνο δὲ καυόσφορον νῦν ἀνυχοῦν, ὡς τιζήματα ἢ ἰδίον ἐκ ἴχου, λινθωδῶν δὲ τιμωρίαν ἰσοσχῶν ἵππο τῆς τέχνης, ἀμύπαντα δυνάται πάθει τῶν τῶν κελδοσφῶν οὐ τι γένος ἄν ἀπειροσφορῶν, θρασυτέρων ἐκείνων ὡς ἡ τέχνη νῦν δυνάται

HAudquaquam noua sum hæc, Iudices, neq; miranda, quæ in presentia facit pater, neque nunc primūm ad hunc irascitur modū: verūm hæc lex illi facilis est, & assuetus ad hanc causā accedit. Verūm illud mihi nouo calamitatis genere accidit, & cū nullū propriū sit crimē, quod mihi possit imponi, tamen in periculū vocor ne pœnas de artis nomine, nisi huic iubenti, pœnia parere possit. Quæ quære quid fieri possit absurdius? v. ti curē ex prescripto, nō iam

H quater

υη δυνάτω, ἀπ' ὡς πατὴρ
 βουλήται, Εβουλόμην μὲν δὲ
 πλὴν ἰατρικῶν, καὶ Λιούτορον τι
 ἔχων φάρμακον, ὃ μὴ μόνον
 τοὺς μνηστούτας, ἀλλὰ καὶ τοὺς
 ἀδίκους ὀργισμένους πάντων
 ἰδιώτων, ἵνα καὶ τὸ τοῦ πα-
 τρός νόσημα ἰασαίμην. νυνὶ
 δὲ τὰ μὴ τῆς μανίας αὐτοῦ τί-
 λιον πικραύται, τὰ δὲ τῆς
 ὀργῆς μάλλον ἰωιτένται.
 καὶ τὸ δυνάτω, τοῖς μὲν
 ἀπομοῖς ἀπομοῖ σφρονοῦ, κατ'
 ἔμοῦ δὲ τοῦ θεραπέουτος
 μόνου μάνεται. τὸν μὲν οὖν
 μισθὸν τῆς θεραπείας ὄρα-
 τε οἶον ἀπλαμβάνω, ἀπ-
 κερυπλόμην δὲ αὐτοῦ πολ-
 λιμὴ καὶ τοῦ γένους ἀποτρι-
 ούμην δὲ δυνάτω, ὡσπερ
 εἶπε τοῦ ἀναληφθῆς πῆς
 ὀλίγον, ἵν' ἀτιμότερον γέ-
 ωμαι, ποικίλεις ἐκποσῶν
 τῆς οἰκίας. ἰγὼ δὲ, ἐν μὲν
 οἷς δυνάτω, οὐδὲν λι-
 ουθώσαι περιμένει, πρῶ-
 τω γοῦν ἀκλήτου ἔκρον ἰσι-
 πλὴν βοήθειαν. ὅταν δὲ τι
 τῆς

quatenus ars valeat, sed pater
 tris arbitrato. Quare opta-
 rim equidem ut medicorum
 ars eiusmodi quoque reme-
 dium aliquod haberet, quod
 non modo laborantes insa-
 nia, verum etiam præter
 æquum irascentes libera-
 re possit, nimirum quod li-
 ceat et patris iracundia
 mederi. Nunc autem i-
 psa quidem insania leuatus
 est, cæterum iracundia
 magis etiam exasperatur.
 Quodque est omnium gra-
 uissimum, erga cæteros o-
 mnes sanus est, in me ve-
 rum insanit: à quo, morbo
 fuit liberatus. Videtis ia-
 giur cuiusmodi merces
 dem curationis feram,
 cum rursus ab illo abdi-
 cor, iterum alienor à fa-
 milia, ceu ob id ipsum ad
 breue tempus receptus, ut
 maiore infamia sapius eij-
 cerer domo. At ego qui-
 dem in his quæ præstare
 queam, ne expeflo qui-
 dem patris iussum, ut qui

pridem non accessit ad optinandum accesserim. Verum
 ubi

ὅτι οὐκ ἀπινοῦσθεον, οὐδ'
 ἐπιχερῆν βουλομαι· ἐπι δ'
 τῆς γυναικὸς ταύτης ἀνόσ-
 τως καὶ ἀδολότηρόσ ἀμι-
 λογήσομαι ἦδ, οἷα παθοίμ'
 ἂν ὑπὸ τοῦ πατρὸσ, ἀπτε-
 γῶν, ὅσ οὐδ' ἀρξοίμ' ὅ τῆσ
 θειραπείασ, ἀπκηρῦθλομα.
 ἄχθομαι ἦδ οὐρ, ὅ ἀνδρῶν
 δικασί, ἐπὶ τῇ μητρῆσ, λα-
 λησῶσ ἐχούσ, χηρῆ ἦδ λῶ.
 καὶ ἐπὶ τῷ πατρὶ δὶ κείνῳ
 ἀντομῶν τὸ δὲ μέγιστον, ἐπ'
 ἱμασῶ ἀπαθῆν δουκοῦσι,
 καὶ ἂ πῆσθηλομα, ἴπουρ-
 γῆρ οὐ δλωαμῶ, καὶ δι ὕ-
 περβολῶ πῆσ νόθον, καὶ ἀ-
 θῶμασ τῆσ τεχνῶσ. πῶλῶ
 οὐ δικαιορ οἶμα, ἀπκηρῦθ-
 τῶσ τῶν, ἂ μὴ δλωαται
 ποίῶν, μηδὲ τῶν ἀρχῶν ὕ-
 πισχνουμῶν. δι ἂσ ἦδ οὐρ
 ἐάτιασ καὶ πῶτῆρον ἀπικῆρῶ-
 ξί με, ῥάθλοσ σωιδῆρ ἐκ τ'
 πῶντῶν ἐγῶ ἦδ πῆσ ἐκίνας
 ἦδ, ὅσ οἶμα, ἐκάνῶσ ὅ με.
 Τὰ τῶν βίῶ ἀπτογκσάμῶ
 καὶ ταῦτι δὲ, ἂ νῶ ἐγκηρῶ,
 ὅσ

ubi res est eiusmodi, et
 nulla omnino spes sit, cum
 nec aggredi velim. Porro
 in hac muliere multo etiam
 minus ausim, neque id tes-
 meré. Siquidem reputo
 quæ in me facturus sit pa-
 ter, si res non successerit,
 cum iam abdicet nondum
 aggressum curationem.

Quare doleo, Iudices, nos
 ueræ vicem, grauius la-
 borantis. erat enim pro-
 ba. Deinde patris nomine,
 quem huius morbus excru-
 ciat. Maximè tamen mei
 ipsius causa, qui videar im-
 morigerus patri, cum non
 possim quæ iubeor presta-
 re, partim ob morbi ma-
 gnitudinem, partim ob ar-
 tis imbecillitatem. At fa-
 nè non arbitror æquum es-
 se ut abdicet, si quod effi-
 cere non queam, id ne reci-
 piam quidem. Itaque quibus
 de causis prius abdicarè me,
 facile fuerit ex hoc nego-
 cio conijcere. Quanquam
 ad illas, opinor, satis res-

spondi ipsa post acta vita. Ad hæc autem quæ nunc obijcit,

ὡς ἀρσός τε ᾧ, ἀπελογήσομαι, μικρά ὑμῶν διηγεσώμενος τῶν ἰμῶν. ὁ δὲ δυσσάλωτος καὶ δυσπαθὴς ἐστὶν, ὁ κατασχών τὸν πατέρα, καὶ ἀνοξία προέβηεν τοῦ γένους, τότε μὲν αὐτῶν, τὰ πολλὰ ἐκείνα βούντι, καὶ σταναομίνω, ὀλίγα χεῖρα ἀντιλέγων ὁρμῶν. ἀπιδῶν δὲ τῆς οἰκίας, ἐνόμισον μοι δικαστέον ἐσθαι μέγα, καὶ ψῆφον ἀληθῆ, τὸν μετὰ ταῦτα βίον, καὶ τὸ φαίνεσθαι πάμπαν τῶν τοῦ πατρὸς ἐκλήματων ἐκείνων ἀφισκῶτα, καὶ περὶ τὰ κακίστα τῶν ἐπιτηδευμάτων ἰσπουδασκῶτα, καὶ τοῖς ἀείσοις σωνόντα, πενωρῶμῶν δὲ καὶ τοῦτόν τι, καὶ κἀπῆλον, μὴ δὲ, ὡς οὐ σφόδρα καθεσκηότῃ πατρὸς, ἀδίκως ὀργισθῶν, καὶ ἐκλήματα ψανδῶν καὶ ἡοῦ σωτιθῆναι. καὶ ἔξασπρινος, οἱ μανίας ἀρχὴν ταῦτ' εἶναι νομίζοντες, καὶ ἀπειλῶν καὶ ἀκροβολισμῶν, οὐκ ἐστὶ μακρὰν ἐπιπεθῶμινε τοῦ

pro virili sum responsurus, si prius de statu meo pauca vobis exposuero. Ego intractabilis ille, et immortalis, patrem dedecorans, et indigna genere meo patrans, id quidem temporis multa id genus vociferanti, ac sine fine oclamanti, paucis contra dicendum esse duxi: Verum domo cedens, existimaui mihi grauiissimi iudicij instar fore, verumque calculum, ita aetiam deinde vitam ut appareret me a paternis illis criminibus quam longissime abesse, sed potius honestissimis studijs dedisse operam, cumque optimis viris habuisse consuetudinem. Iam vero et eiusmodi quiddam prospiciebam, ac suspicabat fore, ut aliquando pater, qui non admodum animo constaret, mihi sine causa succenseret, falsaque in filium crimina frueret. Neque deerant qui ista morbi initium interpretarentur, minasque ac tela paulo post irruuri mali, nempe

εακοῦ, μῖσθ' ἄλογον, καὶ νόμον ἀπὸ τῆς καὶ βλασφημίας προχέρον, καὶ δικασίον συνθροπὸν, ἢ βολὴν ἢ ὄργην καὶ ὅπως χολῆς μετὰ πόδα διὰ δὴ τὰ χαμοὶ καὶ ἰατρικῆς δύνανται ποτε πεσεύουσαν. ἀποδύμενος δὲ, ἢ ὅτις ἄλλοις ματῶν τ' ἐπὶ τ' ἀποδοτῆς ἰατρῶν συγγνώμης, καὶ πόνου πομπῶ καὶ πένθους λιπρῆς χροσάμπος, ἐξέμαθον τὴν τέχνην, ἐπαγγελθῶν ἡμετέραν βάνω τ' πατέρα θεῶν ἡδὲ μεμύοντα, καὶ τὰ τῶν ἰατρῶν ἀριστερῶν ἀπηνωμοσθῶν, ἐκείνους βάνω ὁρώτων, ἢ δ' ἀκείνους βάνω ἐλοκευδῶν τὰς νόσους. πλὴν ὅτις γὰρ ἀπὸ τῶν ποιεῖν χροσθῶν ἡδὲ, ἢ τὴν νοσητικῆς θεῶν ἀπηνωμοσθῶν, οὐτὶ μετὰ πένθους ἢ ἡμετέρας πεινῶν οὐδὲ ἢ ἡμετέρας ἰδίων ἐκατέων, ἀπὸ πόδα ταῖς ἀνα τῶν ἀποδοτῶν τὰ ἐκ μὲν τὰ κατὰ καὶ ὅπως ἐφ' ἡμῶν ἡμετέρας, τῆς νόσου. πένθους οὐδὲ ἀλλοτῶν,

nempe odium absque causa, mores asperos, conuicia parata, censuram seueram, clamorem, iracundiam, in summa, omnia plena bilis: unde vsu venturum credebam, ut mihi aliquando arte medicina foret opus. Proinde foras profectus, ac probatissimorum, quos in peregrinis regionibus nanci sci potui, medicorum vsus doctrina, plurimo labore, vehementiq; animi studio artem perdidici. Porro domum reuersus, offendo patrem manifesta iam insania laborantem, & ab huius loci medicis desperantibus desertiuium, qui non altius introrspiciunt, nec admodum exacte morbos adiudicant. At ego sane, sicuti pater erat facere frugi filium, neque superioris abdicationis iniuriam recordabar, neque ut accerferet operiebar. Neque enim erat quicquam quod illi proprie imputare possem, verum peccata illa omnia fuerant aliena: nempe quemadmodum modo dicebam, ipseus morbi. Ergo cum inuocatus accessissem, non sum

ἀλλ' οὐκ οὐκ, ἰασο-
 μιν οὐδ' οὐτω ποιεῖν ἔθος
 ἔστιν ἡμῖν, οὐδ' αὖτα τὰ τέ-
 χνη πρῶτα, ἀλλὰ πάντων
 πρῶτον διδάσκοντάς αὐτο-
 ρᾶν, ἢ τείλασθαι τὸ νό-
 σμα, ἢ ἀνικεσθαι, καὶ ὕ-
 πρὸς δὲ τὸν ἄρῳον τὸν τέ-
 χνη. καὶ πάλιν αὖτα, ἢ ἡμῶν
 ἐπιμαχέμεσθαι ἢ, ἐπιμαχέ-
 μεσθαι, καὶ πάλιν σπουδῆν ἰο-
 φρομεῖα σῶσαι τὸν νοσή-
 τα ἢ ἡμῶν ἐκκρατηκῆς ἡδύ,
 καὶ ἰατρικῆς τὸ πάθος ἰδο-
 μεν, οὐδ' αὖτ' ἀρχὴν πρῶ-
 τῶν ἐπιμαχέμεσθαι τινὰ παλαιῶν
 τῶν ἐπιμαχέμεσθαι τῆς τέχνης
 ἰατρῶν φησὶν οὐκ οὐκ, οἱ φασί-
 μιν αὖτ' ἐπιμαχέμεσθαι ἐκ-
 κρατηκῆς, ἰδὼν οὐκ οὐκ πα-
 τέρᾳ ἔτι ἑαυτὸς τῆς ἐπιμαχέ-
 μεσθαι, καὶ τὸ πάθος οὐκ ἔστιν
 τῆς τέχνης, ἐπιμαχέμεσθαι καὶ
 ἀπειθῆσαι ἐξέτασθαι ἑαυτὸν, ἐ-
 πιμαχέμεσθαι ἡδύ, ἢ τὸ φάρμακον
 καὶ τὸ ἀρῳον ἐπιμαχέμεσθαι.
 καὶ οὐκ οὐκ οὐκ τῶν πρῶτων
 ἐπιμαχέμεσθαι τὸν νόσον, καὶ
 τῶν

equidem protinus medica-
 tus. neque enim hic nobis
 mos est, neque id præcipit
 ars, verùm illud omnium
 primum iubemur obseruare,
 sanabilisne sit morbus, an
 insanabilis, atque artis ter-
 minos prætergressus. Ac-
 tum si eiusmodi fuerit ma-
 lum ut commodè possimus
 aggredi, aggredimur, to-
 toque admittimur studio ut
 ægrotum feruamus. Quod
 si viderimus iam inualuisse,
 supra seque, nec ma-
 num admolimur omnino,
 idque vetustam quandam
 legem eorum qui primi me-
 dicinæ prodiderunt artem,
 secui: qui negant tenta-
 dos esse morbos qui iam in-
 ualuerunt. Itaque cum pa-
 trem adhuc intra spem esse
 perspicerem, neque malum
 supra artis vires esse, diu ob-
 seruatis ac persicatis singu-
 lis: ita demum aggredie-
 bar, ac pharmacum fiden-
 ti animo porrexi. Multi
 sanè eorum qui tum ade-
 administrationem pharmaca-

πλὴ ἴασιρ διέβαλλον, καὶ πῆς
 καταγορέας πρὸς κοινὰ ζῶντο.
 πρὸς δὲ καὶ ἡμυρηὰ, φο-
 βουμένη καὶ ἀπιστοῦσα, οὐδὲ
 μισοῦν ἡμῖς, ἀλλὰ τῷ διδραχῆ,
 καὶ ἀκροῦτος ἐδράμα πονήρως
 ἐκείνον διακρίνον· ἡπίστα-
 τος γὰρ μόνον τὰ πάντα σωθῆ-
 ῖσθε, καὶ ὁμοδίαιτος τῆ νόσῳ.
 πρὸς δὲ καὶ ἰζωρι οὐδὲν ἀρ-
 θαλιάσας (ἡπίστα μὲν γὰρ οὐ
 ψωσόμεθα μετὰ σήμερον, οὐ-
 δὲ πῆς δάσυνται πλὴν τέχνη)
 ἐπὶ γὰρ πλὴν ἴασιρ ἐν ἡμεῶν τῷ
 ἐπιχρησάσας. καὶ τοὶ ἡμεῖς
 τινὲς τῶν φίλων σωβούλων
 οὐκ, μὴ θρασυμένους, μὴ καὶ
 διαβολῆν τινα μείζω ἐνέγκη-
 μοι τὸ ἀρτυχῆν, ὡς ἀμω-
 μίζον τὸν πατέρα φαρμάκῳ,
 καὶ μνησικακῆσθαι ἅρ ἰπτε-
 πόνθερον ἐπ' αὐτῷ. καὶ τὸ ἐκ-
 φάλασρον, σὺ γὰρ οὐτὸς ὄν-
 θῆς ἡμῶν, καὶ ἰσαφρόνα παλιρ,
 καὶ πάλαι διελίγνωσεν, οἱ
 παρόντων δὲ ἰθακάμασρον ἰ-
 πῆνα δὲ καὶ ἡμυρηὰ, καὶ
 φανδὰ πᾶσιρ ἡμῶν χάροντα,
 ἡμεῖς

admirabatur : denique laudabat & nouerca, ac palam om-
 nibus utriusq; nomine gaudebat, tum mihi laudem affecto,

ci, calumniantes curatio-
 nem meam : iamque para-
 bant in ius vocare me. A-
 derat autem & nouerca pa-
 uida atque diffidens, non
 id quidem odio mei, sed
 quod metueret, utpote pros-
 bi sciens illum grauiter la-
 borare. Nam sola nouerat
 omnia quippe familiaris &
 assidue conuiuens egrotan-
 ti. Attamen ego nihil his
 rebus deterritus (sciebam
 enim futurum ut mihi signa
 non mentirentur, neque fal-
 leret ars) adhibui curam,
 obseruato tempore idoneo.
 Quonquam erant amici non
 nulli, qui mihi consilium
 darent ne fiderem, ne fortè
 si res malè successisset, ma-
 iorem aliquam calumniam
 mihi accerferem, quasi pa-
 trem veneno vltus essem,
 memor iniuriarum quibus
 me affecerat. In summa, il-
 le protinus conualuit, pristi-
 na redditus sanitati: cogno-
 uitque omnia. Familiares

καὶ μοὶ ἀδοκίμοῦντι, καὶ
 κἀνῶ σαρρονῶντι. οὐτὸ
 δ' οὐν (βυτυρεῖν δὲ αὐ-
 τῷ ἔγω) μήτε μιλῆσαι, μή-
 τε συμβουλοῦν τινα πρὶ τού-
 των προσλαδῶν, ἐπεὶ δὴ τὸ
 παρ' ἡκούσε τῶν πρῶτων,
 ἔλυε μὲν τῶν ἀκρίρυξιν, ἦ-
 δον δ' ἐξ ἀβρῆς ἰσοιότη με,
 σατήρα καὶ ἀβρῆτων ἀκ-
 κελῶν, ἀκείβη σῆραν ἀλη-
 φῶν ὁμοιοτήτων, ἢ πρὶ τῶν
 ἔμποδῶν ἰδάνων ἀκροου-
 μῶν. τούτῳ γνῶμεν ἀ-
 φρανεῖ μὲν ποικίλους, ὅλοι πα-
 ρῶν κενσὶ ἔλναι δ' ἰκί-
 νους, ὅλοι ἀκρίρυξιν γού-
 ἡδίων ἀναλύψας. ἔδον
 γούτῳ τότε οὐ πάντας ὁμοίως
 ἰδομένους τῷ πρῶματι,
 ἀλλ' ὁμοῦ πινὸν καὶ χόαν
 πρεπομῆλον, καὶ βλεμματι-
 τραμῆλον, καὶ πρόσωπον
 ἀρρισμῆλον, οἷον ἐκ φθόνου
 καὶ μίλους γίνετα. ἡμᾶς
 μὲν οὖν, ὡς τὸ ἄκός, ἐκ ἀ-
 φροσύνης ἢ θυμῆλιας ἔ-
 μψ, ἀπῆλους ἀπαληφότη.
 ἢ μψ.

animi gaudijs versabamus, utpote utroque alteri reddito.

Ceterum

tum illi ad sanam mentem
 reverso. Atque hic qui-
 dem (nam illud de eo te-
 stari possam) neque conta-
 tus, neque quopiam his de
 rebus in consilium adhibito,
 simulatq; rem omnem è fa-
 miliaribus cognouit: irri-
 tam fecit abdicationem, ac
 denuò me filium fecit, ser-
 uatorem ac beneficium ap-
 pellans, constitens sese certum
 experimenium mei cepisse,
 deq; illis antè factis semel
 excusans. Id factum com-
 pluribus atulit voluptas
 tem, nimirum quotquot a-
 derant probi. Ceterum v-
 rebat eos, quibus abdic-
 tio filij iucundior fuerat re-
 uocatione. Proinde videbam
 tum non eodem modo ea
 re gaudentes omnes, fede-
 rat cuius ὁ colorem illicò
 veri fensi, ὁ oculos turba-
 ri, ὁ oulum iracundum,
 quemadmodum ex inuidia
 odiòque solet accidere. Nos
 igitur, ut est consenta-
 neum, in complexibus ὁ

ἡ μητρὴ δὲ μετὰ μικρὸν ἐν-
 θυς νοσηρὴν ἤρξατο, νόσῳ δὲ
 ἀνδρῶν δικασίῃ, χαλεπὴν
 καὶ παράλογον ἀρχόμενον
 ἦν ἐθὺς τὸ δαιμόνιον παρὰ φύ-
 λαξ. οὐ γὰρ ἀπλοῦν, οὐδὲ
 ἐπιπόλαιον τῆς μανίας τὸ
 εἶδος, ἀλλὰ τι παλαιὸν
 ἐπικουροῦν ἐν τῇ ψυχῇ λα-
 κὸν ἀπέρρηξε, καὶ ἐς τὸ μω-
 νῆς ἐξήρτησε. ποτὰ μὲν δὲ
 καὶ ἀπὸ αἰμῆρ δὲ συμψῆα
 τῶν ἀνιάτων μνημόταρ. ἐν
 δὲ ἐνένο λοιπὸν ἐπὶ τῆς γυ-
 νακὸς ταύτης παρὰ φύλαξ
 ξα. πῶς μὲν γὰρ τὸν ἀκούσι-
 μωτάτηρα, καὶ πρῶτῃ δὲ,
 καὶ παρόντων, ἀρλελυά-
 ρη ἢ νόσῳ. ἀν δὲ τινα
 ἱατρὸν ἴδῃ, καὶ τὸτ' ἀκού-
 σῃ μόνον, κατ' ἐνένο μά-
 λιστα παροξύνεται, ὅπῃ
 καὶ αὐτὸ, τὸτ', τὸ πονήρας
 καὶ ἀνηκέστῳ ἔχειν δὲ τεκ-
 μήμιον. ταῦθ' ὁρῶν, ἐν
 ἡμικύβητι, καὶ τῷ γυναι-
 κα ἔνταρα, ἀξίαν οὐσαρ,
 καὶ παρὰ τὸ προσήκον δυνε-
 χῶσαρ ὁ πατὴρ δὲ τὸ ἰδίως
 τέας

Ceterum nouerca paulo
 post agrotare protinus ce-
 pit, morbo, Iudices, graui
 & impetenti. Nam sta-
 tim obseruabam ut nasce-
 batur malum. Neque enim
 simplex erat, aut leuis in-
 saniae species: quim potius
 vetus quidam morbus, qui
 iam pridem delituerat in a-
 nimi domicilio, erupit, vis-
 florq; in apertum prodijt.
 Sunt autem nobis cum alia
 multa signa insanabili la-
 borantis insania, tum illud
 commune in hac obseruauit
 muliere. In caeteros plac-
 tior est ac mitis, atque il-
 lis praesentibus conquiescit
 morbus: quod si quem con-
 spexerit medicum, imò se
 vel audierit tantum de me
 dico, in hunc supra mo-
 dum incenditur. Quod &
 ipsum argumento est, il-
 lam graui & insanibili te-
 nerimalo. Hac cum per-
 spicerem, equidem acerbè
 ferebam, miserabarq; mu-
 lieris, ut debui, praeter me-
 ritum tanto laborantis infortunio.

Pater verò ob imperi-
 Et s. tiam

τέας (οὐ γὰρ οἶδ' οὔτε ἀρχὴν τοῦ κατ' ἔχοντος καὶ οὔτε τὴν αἰτίαν, οὔτε τὸ μέτρον τοῦ πάθους) ἐκίλων ἰάσθαι, καὶ τὸ ὁμοιον ἐγγίαι φάρμακον. αὐτὸ γὰρ ἐν αἰνῶνι μανίας εἶδος, καὶ μίαν τὴν νόσον, καὶ τὰ ῥέωσθαι ταυτὸν, καὶ παραπλησίαν τὴν θεραπεύειν διχορροφίαν. ἰπείθε, ἔπει ἀληθείας, ἀδύσας τὸν εἰνά φημι σάβωσαι τὴν γυναικᾶ, καὶ ἠπᾶσαι ἄπο τῆς νόσου ὁμοιογῶν, ἀζανακτῆ, καὶ ὀργίζεται, καὶ φησὶν ἐκόντα καὶ θυφίσθαι, καὶ πεδιθόναι τὴν ἀνθρώπου, ἐγκαθᾶρ ἐμοὶ τὴν ἀδένεια τῆς τέχνης. καὶ πάσχα μὲν σὺν νυτῶν τοῖς λυπομύθοις, ὀργίζονται σοὶ πάντων τοῖς μετὰ παρρησίας τὰ λυθῆ λειζουσι· πάλιν ἕλωγε, ὡς ἀνστίς τε αἰ, δικαιολογώμεθα πρὸς αὐτὸν, καὶ ἔπει ἐμαυτοῦ καὶ τῆς τέχνης. καὶ πρῶτον γε ἀπὸ τοῦ νόμου ἄρξομαι, καὶ ὁρῶντός με

ἀπ

tiam, (neque enim novit vel originem mali quatenetur, vel causam, vel morbi magnitudinem) insasit vii medicarer, ac simile pharmacum exhiberem: arbitratus idem esse insanie genus, eundem morbum, eandem agrotationem, quæ similem curandi rationem admitteret. Verum ubi, id quod erat verisimum, dico fieri nullo pacto posse ut mulier seruetur, fateorque me morbo imparem esse: indignatur ac succenset, atque me studio detrectare, ac mulierem destituere, mihi crimini vertens artis imbecillitatem. Atque huic quidem accidit, quod solet ijs qui dolent. & Succensent enim omnes ijs, qui liberè verum loquuntur. Tamen ego sanè pro viribus illi respondebo, tum meo ipsius nomine, tum artis. At primum, quidem à lege sumam initium, per quam hic me parat

abdit

Ἐπικηρύξαι βούλεται, ἴν' αὖ
 δὴ, οὐκ ἔσθ' ὁμοίαν οὖσαν
 αὐτῷ, νῦν τε καὶ πρότερον,
 τὴν ἐξουσίαν. οὐ γὰρ ἀπα-
 σιν, ὃ πάτερ, ὁ νομο-
 θέτης, οὐδ' πάντας ἦέας,
 οὐδ' ὁσάκις ἂν ἐθέλωσιν,
 ἔπικηρύξαι συγκληρόμενον,
 οὐδ' ἐπὶ πάσης αἰτίας·
 ἀλλ' ὡσπερ τοῖς πατράσι τὰ
 τυδικαῦτα ἐρρίθειαι ἐψί-
 κην, οὕτω καὶ τῶν πα-
 τρων πεύνησον, ὡς μὴ ἀ-
 δικως αὐτὸ πάσχωσι. καὶ
 εἴτε τοῦτο ἐκ ἰλευσέραν ἔ-
 φη γίνεσθαι, οὐδ' ἀπει-
 τον τὴν τιμωρίαν, ἀλλ' εἰς
 δικασθεον ἰκάσει, καὶ δο-
 κιμασὰς ἰκάσει τοὺς μί-
 τι πῆς ὀργλῆν, μὴτε εἰσβο-
 λῆν τὸ δικασθεον λευνοῦτας.
 ἔδει γὰρ πομπόις πομπάκις
 ἀλόγους αἰτίας ὀργῆς παει-
 σαμύας, καὶ τὸν μὲν ψω-
 δῆ τιτι εἰσβολῆν παθόμε-
 νον, τὸν δὲ οἰκῆτην πιασόν-
 τα ἡ γωαῖα ἐχθρῶ. οὐκ οὐρ
 ἡγῆτο ἀδικασθεον γίνεσθαι
 τὸ πᾶγμα, οὐδ' ἐξ ἐρήμης
 τῆς

abdicare : ut intelligat, si-
 bi non esse posthac ean-
 dem abdicandi facultatem,
 quæ prius fuit. Neque enim legislator omnibus,
 ὁ pater, istam potestatem permittit : neque
 uui quoslibet filios, neque
 quoties libuerit, abdicent :
 neque quibuslibet de causis.
 Verum quemadmodum patribus concessit
 certis de causis irasci : ita
 prospexit & liberis, ne id
 immerentibus accidat. Eaque
 gratia iusta sit, ne libera esset,
 acci- tra iudicium, vindicta : sed
 ad iudices vocat, æstimator
 constituit, qui neque per iracundiam,
 neque per calumniam, quod
 iustum sit iudicent. Nos
 uerat enim frequenter acci-
 dere multis, ut ob causas
 iniquas ad iram commouerentur : hic
 quidem alicui falsæ calumniæ
 credens, ille famulo fidem habens,
 aut uxori cuiquam ini-
 mica. Quare noluit rem iniudicatam
 agi, neque indefensa causa

τῆς παύσεως ἀθὺς ἀλίσκε-
 σθαι, ἀπὸ καὶ ὕδατος ἐρχέται,
 καὶ λόγος ἀπὸ δίδου, καὶ
 ἀνεξέταστον οὐδὲν καταλεί-
 πεται. ἐπὶ δὲ τὸν ἐξῆς, καὶ
 τὸν μὲν ἐγκαλέῃ μόνον ὁ πα-
 τὴρ λέγει, τὸν ἑρῶν δὲ
 εὐθλοῖα ἀπιᾶται, ὑμῖς οἱ
 δικάζοντες. αὐτὸ μὲν, ὃ μοι
 ἐπιφέρει, καὶ ἐφ' ὃ νῦν ἀ-
 γανακτεῖσθε, μηδέπω σκοπεῖ-
 τε. πρότερον δὲ ἐμὸν ἐξε-
 τάτε, ἀέτι δειότερον ἀκρυ-
 ρύθησαν αὐτῶν, ἅπασι ἀκρυ-
 ρήσαντι, καὶ ἐμὸν πῶς πα-
 ρὰ τὸ νόμον ἐξουσία, καὶ ἀ-
 ποπληρώσαντι πλὴν πατρι-
 κῶν ταύτων διατάσεων, εἴ-
 αὐθις ἀναλαβόντι, καὶ λυ-
 σαντι πλὴν ἀκρυβείων. ἐγὼ
 μὲν δὲ ἀδικημάτων ἐνάφη-
 μι τὸ τοῦδ' ἀπειράτους γε-
 νήσασθαι τῶν πατέρων τὰς τι-
 μωρίας, καὶ πομπὰς τὰς
 καταδικασίας, καὶ τὸν φό-
 βον αἰδίου, καὶ τὸν νό-
 μον ἄρτι μὲν σωρηφείδασθαι,
 μετὰ μικρὸν δὲ λυέσθαι,
 καὶ πάλιν ὁμοίως ἰσχυ-
 ρὸν εἶναι, καὶ ὅπως, ἄνω καὶ
 κάτω ἐπιφείδασθαι τὰ δίκαια.

causa liberos statim capi, vi-
 cique : verum et aquam in-
 fundit, et ratio redditur,
 et nihil inexcussum relin-
 quitur : quandoquidem so-
 lum hoc auctoritatis datur
 patri, ut ad iudices vocet: ve-
 rum iudicandi auctoritas,
 an merito accuset, id penes
 vos, qui iudicio praesideris.

Ac nondum spectate crimen
 quod mihi imponit, cuiusque
 gratia nunc indignatur: ve-
 rum illud prius expendite,
 num posthac illi ius sit ab-
 dicandi, qui semel abdicav-
 erit, iamque sit usus facultas
 te, quam lex concedit, atque
 hanc paternam potestatem
 expleverit, deinde rursus
 in familiam receperit, ac
 superiorem abdicationem ir-
 ritam fecerit. Nam ego cer-
 te iniquissimum istud esse
 dico, ut liberorum quo-
 que sint infinitae poenae, ut
 metus perpetuus: viget
 lex nunc irato inferniat,
 mox deinde faciat irri-
 tum quod actum est: sur-

sum.

πῶς τὸ ἐπὶ λαοῦ δουρὲν
 οἷς παρὰσιρ. ἀλλὰ τὸ μὲν
 πρῶτον, ἀξιολογίαν, καὶ
 ἀνακλιῶντι συναγαγὰς
 τῆν, καὶ λυσιον τῆς τιμῆς
 εἰας ποιῆν τὸν γυμνησῶ-
 τα. ἢ δ' ἀπαξ ἀνακλιῶν
 τῶ ἰξουσία, καὶ λαταχίς
 σῆται ὡ νόμω, καὶ ἐμπληροῦ
 τῆς ὀργῆς, εἶτα μετὰ ταῦτα
 ἀνακλιῶν, χριστὸν εἰν μετα-
 παθῆς. ἐπὶ τούτων ἀνάγκη
 ἢ μίσην, καὶ μικρὴν μετα-
 πηδῶν, μηδὲ μεταβολῆν.
 ὡσα, μηδὲ μεταποιῆν τῶ
 κρείσιρ. ὡ μὲν γὰρ τὸν γυ-
 μνησῶν, πονηρὸν ἢ χριστὸν
 ἀπὸ βίωσθαι οὐδὲν, οἴμου,
 γνώσιμα ἢ. καὶ οἷα ὡ τῶ
 τοῦ ἀναξίους τοῦ γένους πα-
 ρατῆσθαι συνηχῶντα, τοῖς
 ὅτι ἠγνόου ἀναπρῆσθαι
 νοῖς. ὅταν δ' μὴ λατ' ἀ-
 νάγκη, ἀλλ' ἐπ' ἰξου-
 σίας, αὐτὸς τις ὑφ' ἑαυτῶ,
 καὶ δουρικῶς ἀνακλιῶν,
 τίς ἐτι μηχανῶν μεταβάλλει-
 σθαι,

sum ut eodem modo valeat.
 In summa, ut ius sursum ac
 deorsum torqueatur, utcun-
 que patribus pro tempore
 visum fuerit. Verum initio
 quidem æquum erat uti con-
 cederet, cumq; indignante
 pariter indignaretur, ac
 puniendi ius faceret ei qui
 genuisset. Porro ubi se-
 mel potestatem absumpse-
 rit, ac lege sit abusus, ira-
 cundiam expleuerit, post
 hæc rursus in familiam re-
 ceperit, & in hanc opinio-
 nem discesserit, ut frugis
 puet: in his perseveret ne-
 cessum est, neque postea
 resiliendum, aut retractan-
 da sententia, neque tem-
 scindendum iudicium. Ne-
 que enim scire poterat, os
 pinor, is qui natus fue-
 rat, frugine, an contra
 esset euasurus. Atque hanc
 ob causam permissum est
 ut genere indignos ab-
 dicent, quos cum educa-
 bant, cuiusmodi essent futuri, nesciebant. Cæterum
 ubi non coactus, sed suapte sponte atque auctoritate
 ex sese comprobatum recipit, qua deinde ratione possit
 mutare

ὄσα, ἢ τίς ἐτι κῆσις ὑ-
 πόλοιπ' τοῦ νόμου; φάμ
 ἦρ ἄρ πῆς δὲ ὁ νομο-
 θέτης, ἢ ποιηρὰ οὐτ'
 λῶ, καὶ τοῦ ἀπκρυχθῆ-
 ναί ἄξι', τί παθῶν ἀ-
 νήσῃ ἐς τὴν οἰκίαν; τί
 δ' ἐλευσὲ τὸν νόμον; ἢ
 πῶθιρ' ἦρ ἦ ὄσα, καὶ τοῦ
 μὴ ποιεῖν ταῦτα λέγει.
 Οὐ ἦρ δὲ ἐντυφᾶν σοι
 δλοτιον τοῖς νόμοις, οὐ-
 δὲ πῆς τὰς σὰς μεταθο-
 δὰς ἀνάγωδα τὰ δικα-
 σήεια, οὐδ' ἄρτι μὲν λυ-
 ὄσα, ἄρτι δὲ λυέουσι ἔ-
 νια τοὺς νόμους, καὶ τοὺς
 δικασὰς καθῆσθαι μάρτυ-
 ρὰς, μάλλον δὲ ἑπυρί-
 τας τῶν σοι δλοκώτων, ὁ-
 τὲ ἢ λολάσοντας, ὁτὲ δὲ
 δγματίλους, ὁπόταν σοι
 δλοκῆ. ἀπαξ γυγύνηκας,
 ἀπαξ ἀνατίροφας, ἀπαξ
 καὶ τὸ ἀπκρυψῆν ἀντι-
 τῶτων ἔχας. καὶ τότε, τότε ἢ,
 ἦρ δικαίως αὐτὸ ποιεῖν δλο-
 κῆς. τὸ δ' ἀπαυσῶν τοῦτο,

mutare factum, aut quis
 legis usus superest? Ete-
 nim ipse legislator hunc
 ad modum tecum egerit:
 Hic si improbus erat, dig-
 nusque quem abdicares, quid
 accidit tui reuocares? Cur
 denuò in familiam redu-
 xisti? Cur legem irris-
 tam fecisti? Nam liber e-
 ras, tibi que in manu erat
 ista non facere. Neque e-
 nim tibi concedendum est,
 ut legibus tuo arbitrariu
 abutaris, ut que iudicia,
 ut cunque mutatus sit ani-
 mus tuus eò trahantur. Ne-
 que tui nunc irriterentur le-
 ges, nunc rursum valeant,
 iudices, interim testes fe-
 deant, vel ut rectius di-
 cam ministri tue volun-
 tatis, modo punientes, mo-
 dò absoluentes, quando-
 cunque tibi visum fuerit.
 Semel genuisti, semel e-
 ducâsti: pro his semel item
 abdicare potes: atque ita
 potes, si istud meritò facere
 videaris: verum ut hoc fiat
 sine fine, ut perpetuò, ut

frequen.

καὶ αἰδιον καὶ πολὺ καὶ ῥά=
 διορ, μέλορ ἥδη τῶ πατρι=
 κῆσ ὅσην ἔξουσίαν. μὴ δὲ
 πῆς Διὸς, ὃ ἀνδρῶν δι=
 κασαὶ, συγχωρήσῃσι αὐτῶ
 ἔκούσιορ τῶ ἀνάλοφῃρι πα=
 τριμένῳ, καὶ νόσαντι τῶ
 γυνῶσιρ τοῦ πάλα δικασ=
 σήειον, καὶ ἀκυρώσαντι
 τῶ ὄργλιῶ, αὐθις ἐπὶ
 τῶ αὐτῶ τιμωείαρ ἀνα=
 κασίην, καὶ ἐπὶ τῶ ἔξουσίαν
 τῶ πατρικῶ ἀνατρέχων,
 ἢς ἔξωρ ὁ ἥδη, καὶ ἔω=
 λῶ ἢ πεθεσμία καὶ μόνῳ
 τούτῳ ἀκυρῶ, καὶ πεθε=
 λαπανημένῳ. ὁρᾶτε ἦ
 που καὶ ἐν τοῖς ἀποῖσι δι=
 κασήεισι, ὡς ἀπὸ τῶν
 λιγύρω παρόντων δικασῶν,
 ἢ τίς ἀδικον οἶκτα γε=
 γνηῖσθαι τῶ λέισιρ, διδω=
 σιρδ νόμῳ ἢ ἑτέρωρ ἐφε=
 να δικασήειορ. ἢρ δὲ τινῶ
 ἔκοντων αὐτοῖ σιωθῶντα
 δικασὰς, καὶ περὶ λόμφοι
 ἑωπρέψωσι διατᾶρ, ἔκ ἔτι.
 οἷς ἦ ἔξω μὴ τῶ ἀρ=
 χῶ ἐμμένειρ, ἢ τούτους τίς
 αὐθαίρῃσι ἰδίκοι, ἑτέροι δὲ
 δίκασῶ τοῖς ἔγνωσμένοις.

frequenter, ut facile, id
 verò supra patris ius est.
 Quare per Iouem, iudices,
 ne permittatis huic, ut qui
 sua sponte receperit, supe=

rrioris iudicij sententiam
 irritarit, iram damnarit,
 rursus ad eandem pro=

uocet pœnam, & ad pa=

triam recurrat potestatem,
 cuius tempus iam excees=

sit, euanitque priuile=

gium, nec huic vni quic=

quam valens, quippe antea
 hac consumpta. Etenim
 illud considerate, quem=

admodum in reliquis iudi=

cij, ubi iudices sortibus
 ferunt sententiam: si quis
 perperam pronunciatum exi=

stimat, permittitur alios
 adire iudices. Porro si
 qui ipsi suapte sponte iu=

dices constituerint, dele=

ctisq; arbitris causam com=

miserint, posthac non idem
 licet. Etenim si quis, quo=

rum sententijs iniuid stare nõ
 cogebatur, hos sponte de=

legerit, iam æquum est bo=

ni consulere, quæ statuerint.

Itidem

ἔτω δὲ καὶ σὺ, ὅν ἐξέλω μιν
 λέτ' ἀναλαμβάειν, εἰ μὴ ἄρ
 ἄξι' ἰδόμεν τῷ γένους. Ἐν
 ἔρ, εἰ χριστὸν ἕγησάμην
 εἶν, πάλιν ἀνύλαφας, οὐκ
 ἔστ' ἀπρηρότην ἕξας. ὅτι
 ἤρ οὐκ ἄξι' αὐθις παθεῖν
 ταῦτα, ὡς αὐτοῦ σου μι-
 μαρτύρηται, καὶ χριστὸς ἡ-
 δὲ ἀνωμολόγηται. ἀμτα-
 νότορ οὐρ πλὴν ἀνάληψιν,
 καὶ πλὴν ὀβριαντῶν βέβαιον
 εἶν πρὸς ἀναμολογήσειν. ἔ-
 τα πομπῶν, καὶ δύο δικασ-
 εια, ἡ μὲν τὸ πρῶτον, ἡ δὲ οὐ
 παρτήσιω δούτερον δὲ τὸ
 σὲν ὅτι μετεβουλεύσω, καὶ
 ἀνάστανον ἐποίησας, τὰ πρό-
 τερον ἐγνωμῶνα λύσας,
 βεβαίως τὰ μετ' ἑκείνα βε-
 βουλεύμενα. μὲν τοίνυν
 ἐπὶ τῶν τελευταίων, καὶ φῦ-
 λαπὴ πλὴν σουτὸν λέγειν. πα-
 τίρα σε εἶν ἡν, τὸτο ἤρ ἔ-
 δοξε σοι τοῦτ' ἰδοκίμασας,
 τοῦτ' ἰκύνωσας. ἐγὼ μὲν
 εἶδ' εἰ μὴ φῦσα πᾶσι λῶ, ὅτι-
 μὲν δὲ, ἀπρηρότην ἡδε-
 κῶ, ἕξασθαι ἄρ σοι ὁμίω.

ὁ δὲ

ptatum abdicare velles, ne tum quidē existimārim tibi licere.

Quod

Idem sane tu quoque, quem
 antea liberum erat non reci-
 pere, nisi dignus maioribus
 videretur, hunc si probum
 arbitratus esse, denuò rece-
 pisti, iam deinde non erit
 abdicandi ius. Siquidem in-
 dignum esse in quem ista
 denuò fiant, ipse testatus
 es, iam de integro frugi fis-
 lium esse confessus. Itaque
 non convenit poenitere re-
 ceptionis, sed firma recon-
 ciliatio sit oportet, nimirum
 post toties pronunciatam
 sententiam, ac rem bis iudi-
 catam: primum cum abdi-
 casset iterum, cum ipse mus-
 tāsii consilium, meq; in fas-
 miliam reuocāsti, resecis-
 decretis superioribus con-
 firmans illa quæ postea sunt
 placita. Proinde persevera
 in his quæ proximè statuis-
 sti, tuumq; ipsius iudicium
 serua. Pater sis oportet, quā-
 doquidem id abs te decre-
 tum, id probāsti, id ratum
 fecisti. Ego quidem si natu-
 ra non essem filius, sed ado-

ὁ γὰρ τὸ ἀρχὴν νομῶν δι-
 νατὸν ἴσῳ, τοῦτ' ἀδικον νόμον
 ἀπαξ γινώσκον. τὸν δ' καὶ
 φῦσα, καὶ αὐτὸς προαίρεσα
 καὶ γνώμῃ ἐσπιποιμήσομαι, πῶς
 ὄλογομαι ἂν ἀποθέσθαι, καὶ
 ποταμὸν τῆς μίαις οἰκισίης
 τῶ ἀπαιρῶν; ἢ δ' οἰκισίης
 ἀντιτύχονον, καὶ τὸ μὴ προ-
 τὸν πονήσομαι οἰόμενος ἐπέδη-
 σεις, μεταπεθεῖς δέ, ὡς οὐ-
 δὲν ἡδίκον ἐλαττορον ἀφῆ-
 κας εἶναι, ἀρ' ἂν σοι, πῶς ἴσα-
 ρῶν ὀργισθῆναι, αὐτὸς ἐξέλι-
 τὸν ὁμοίαν δευτέραν ἐπανά-
 γασιν; ἢ δ' αὖτως τὰ γὰρ τοιαῦ-
 τα, βέλτερά, καὶ δὴ πάντως
 λυτὰ ἀπάρχην οἱ νόμοι ἀξιῶ-
 σιν. ἢ τὸν μὴ οὐδὲν μὴ κέρ-
 ἕξασιν τὸν ἀπαιρῶν, ὅν
 ἀπαξ ἀπαιρῶν, ἐκείνῃ ἀν-
 θρωπῶν, ἐτι ποταμὸν ἀπαιρῶν,
 ὅμως πᾶσομαι. σκέψασθε
 ἂν δὲ, ὅσον ὄντα καὶ ἀπαιρ-
 ρῶν με, καὶ ὅτι τὸν τὸ φη-
 μι. ὡς τότε μὴ ἰδιώτῳ, οὐδὲν
 δ' ἰατρον. ὅδον γὰρ ἂν πῶς
 τὸν τοῦ τῆς ἀναγνώσιμας,
 ἢ δ'

dum dicam, me tum imperitum abdicatum fuisse, nunc abdi-
 cari Medicum (nihil enim mihi in hac causa suffragetur ars)

Quod enim initio liberum
 erat non facere, id semel fa-
 ctum, iniquum est rescinde-
 re. Porro cum qui primum
 natura sit filius, postea iudi-
 cio sententiæque accersitus,
 quaeso num par est rursus
 expellere, & eadem familia-
 ritate priuare sapius? Age,
 quid si forte seruus essem, ac
 tu quidem primum impro-
 bum esse ratus, in vincula
 coniecisses, deinde ubi cogni-
 tum esset me nihil peccasse,
 manumisses: num tibi lice-
 ret, utcumque contigerit, i-
 rasce, rursus in eandem re-
 uocare seruitutem? Minime
 liceret. Istiusmodi igitur a-
 cta, leges firma volumus es-
 se, ac perpetuò valere. Ego
 cum pluribus etiam argu-
 mentis docere possim, non es-
 se ius huic abdicare denudò,
 quem semel abdicatum, spon-
 te sua receperit: tamen si-
 nem faciam. Nunc spectate,
 cuiusmodi filium parat ab-
 dicare. . Atque illud non

ἴδ' ὅτι τότε μὲν ἔσορ, νῦν δὲ
 ἡδύη ἢ προβέβηκότες, ἢ τὸ
 πικρὸν, ἢ ἄδικον ἀδικήσασα
 ἄν παρὰ τῆς ἐκείνης ἔχον-
 τα, μικρὸν ἢ ἴσον ἢ τοῦ-
 το. ἀλλὰ τότε μὲν, εἰ καὶ μὴ
 δὲν ἀδικήσῃς ὡς ἄν ἔγω-
 γὲ φάσω, ἀπ' οὐδ' ἴδ' πε-
 πορθῶς, παρηγόρησεν τῆς οὐ-
 κίας. νῦν δὲ σωτήρα ἔναγ-
 λῶ, ἢ ὑπεργέτω γυμνα-
 σίῳ, οὐ τί γυμνοῖτ' ἄν ἀχα-
 εισότερον, σωθεῖσθαι δὲ ἡμῶς,
 καὶ τηλικούτων λιγδύων
 ἀπαιτηγόντα, τοῖς τοιούτοις
 εὐδὲς ἀμείβεσθαι τ' ἀγαπῆσθαι
 ἐκείνης, οὐδ' ἔνα λόγον ἔ-
 χοντα, ἀπ' ἑστὸν βραδύως ἐπι-
 λελεῖσθαι, ἢ ἐπὶ τῶν ἐρημίαν
 ἐλαύνειν, τὸν ἐφ' ὁδοῦ ἄν
 δικῶς, ἐφ' οὗτος ἀδικῶς ἔξω-
 βίβλητο, μὴ μόνον δ' ἐμνη-
 σιακῶσάντα, ἀλλὰ ἢ σὺ
 ἄντα, καὶ σωφρονῶν παρα-
 σκευάσαντα, ἢ ἢ μικρὸν, ἢ
 ἀνθρώπων δικασαῖ, ἢ τὸ τυ-
 χῶν, ἐφ' ἡτοιμασῶσάντα, ὅμως
 τ' τοιούτων νῦν ἀξιούμαι. ἀπ'
 εἰ καὶ οὐτ' ἀγνοῶ τὰ τότε,
 πάντων

Porro quanquam hic ignorat ; quo in statu tunc fuerit,

tum iuuenem, nunc etate
 prouectum, ut etas etiam i-
 psa fidem faciat, me nihil pec-
 casse. Nam leue sortassis hoc
 quoque, verum tum quidem,
 etiam si nullo commisso pec-
 cato, ut ego quidem dixerim,
 sed nec benemeritus aliena.
 bar à familia. Nunc porro
 cum nuper salutem dederim,
 ac beneficus extiterim, exi-
 gor. Quare quid fieri potest
 ingratus? ut mea seruatus
 opera, tantoque elapsus à
 discrimine, proinuis sanatio-
 nem illam huiusmodi factis
 penset, nulla meritorum has-
 bita ratione, sed usque adeò
 facile mandarit obliuioni,
 atque in solitudinem abigat,
 eum, qui iure sit obsecutus,
 cum prater ius eijceretur,
 neque solum non memine-
 rit iniuria, verum etiam
 salutem attulerit, & sane
 menti resiliuerit? Neque e-
 nim exiguo, Iudices, neque
 vulgari in hunc collato be-
 neficio, tamen huiusmodi
 malis nunc videor dignus.

πάντων ὑμῶν ἴα, οἷα ποῖν.
 τα αὐτὸν, καὶ πάσχοντα,
 καὶ ὅπως ἐβλάψοντο ἐν
 παραλαβῶν, τῶν μὲν ἀλ-
 λων ἰατρῶν ἀπειροτέρων,
 τῶν δὲ οἰκίῶν φασγόντων,
 καὶ μηδὲ πλεονεξίας πεισιν
 τοιμάντων, τοιοῦτον ἀπέ-
 φηνα, ὡς καὶ καταγορεῖν
 δυνάσθαι, καὶ περὶ τῶν νό-
 μων ἐβλάψοντο μάλλον δὲ
 ὄρας, ὦ πάτερ, τὸ πάρα
 θαυμαστὸν οὐκ ἴσασιν παρ
 ὀλίγον, οἷα νῦν ἡ γυνὴ δεῖ,
 ἥδε πλὴν ἀρχαίαν φρόνησιν
 ἐπανήγαγον, ἢ δίκασον, τοιαύ-
 τῳ μοι γινώσκοντες ἀντὶ ἐνά-
 ντων πλὴν ἀμοιβῶν, οὐδὲ κατ'
 ἰμοῦ σὶ μόνον σωφρονεῖν, ὅ-
 τι γὰρ μὴ μικρὰ ἢ ἰμοῦ
 ἐν ἡρώεσσιν, καὶ ἀπ' αὐτῶν,
 ἄν ἐγκαλέσῃ, δυνάσθαι, ὅν
 γὰρ, ὡς ἐν ἰσχυροῖς οὖσαν
 πλὴν γυναικῶν, καὶ σαμπονή-
 ρως ἔχουσαν, ἐν ἰσχυροῖς μι-
 σῆς, ὡς ἐπὶ πολλῷ μάλλον, ὅτι
 σὶ τὸ ὁμοίον ἀπὸ μαζα ἰσχυρῶν
 γὰρ, καὶ γὰρ ὁμοιογῆς,
 τῶν

vos tamen omnes nostis,
 quid facientem hunc, simul
 & patientem, & quibus af-
 fectum modis, ego curan-
 dum susceperim, ac Medicis
 reliquis desperantibus, fu-
 gientibus familiaribus, nec
 propius accedere audenti-
 bus, talem reddidi, ut etiam
 accusare possit, ut de legi-
 bus differere. Quin magis
 si exemplum quaeris pater,
 cum propemodum talis es-
 ses, qualis nunc est uxor, ad
 pristinam sanitatem reuo-
 caui. Quare non est æquum,
 ut pro his officijs, huius-
 modi mihi gratia repona-
 tur, utq; in me vnum tantu-
 tummodo sanus sis. Etenim
 te non mediocribus à me be-
 neficijs affectum esse, vel
 ex his ipsis liquet, quibus me
 criminaris. Nam quem ob
 hoc odio persequeris, quòd
 uxorem extremo laboran-
 tem periculo, grauisimè,
 que affectam non sanem,
 qui sit ut eundem non mul-
 tò potius charissimum has-

has, quum simili morbo liberarim? non gratias agas,
 I 2 tam

τῶν οὐτῶ δαυτῶ ἀπικαγ-
 μῆσθ'· οὐ δὲ, ὅπερ ἀγνω-
 μονία τῶν, σοφρονήσας, ὠ-
 θύεις δικασέμεν ἄγας, καὶ
 σκωσμοφόρος λοιδάσας, καὶ ἐ-
 πι τὸ ἀρχαῶν ἐκείνο μισθῶ
 ἀνατρέχας, καὶ τὸν αὐτὸν
 ἀναγιγνώσκας νόμον· καὶ
 ἄνδρ' γοῦτ' τὸν μισθὸν ἀπὸ δι-
 κῆτος πῆ ἔχων, καὶ ἀξίας ἀ-
 μοιβῆς τῶν φαρμάκων ἐπὶ
 τὸν ἰατρὸν ὑγιάνων μόνων.
 ὕμῃς δὲ, ὅ ἀνδρῶν δικασαί,
 τὸν ἀντρέτιν ζῶτῳ λοιδά-
 σασθ' ἰπὶ τρέψετε, καὶ τὸν σώ-
 ζεσθ' ἰσχυράντων, καὶ τὸν
 σοφρονήσασθ' αἰσῶν, καὶ τὸν
 ἀνασῶσθ' αἰσῶν τιμωρῆσθαι, οὐκ
 ἴσως τὰ δίκαια ποιεῖτε. καὶ
 γὰρ ἂ τὰ μέγιστα νῦν ἀμει-
 τάνων ἐτύχοντο, ἴσως μοι
 τίς οὐ μικρὰ πσοσφορομένη
 χάρις, ἴσως ἀποδότησά ζῶ-
 τον, καὶ ἴσως μνημειόσθ' ἡ-
 λῶσθ' ἄχι, τῶν μὲν παρόντων
 καταφρονήσθ', δι' ἐκείνα δὲ
 πρόχρηρον τὸν συγγνώμην
 ἔχασθ' καὶ μάστιγας, ἢ τιμῶν
 κούτη τίς ἢ ἐνδραχία τυγχά-
 νει,

cille ignoscere : maximè si tam ingens sit beneficium, ut o-
 mnia

tam acerbis ereptus malis ?
 At tu, quod quidem est in-
 gratissimum, simulatque ad
 te redisti, protinus in ius
 trahis, salute donatus: pu-
 nis, & ad vetus recurris o-
 dium, eandem recitas le-
 gem. Egregiam igitur mer-
 cedem persolvis arti, di-
 gnamque pro remedij res-
 fers gratiam, qui quidem
 adversus Medicum tantum
 sanus es. Vos autem Iudi-
 ces, huic concedetis, ut de
 benemerito pœnas sumat
 at salutis auctorem expel-
 lat ? ut eum qui sanitati
 restituerit, oderit ? ut per
 quem reuixit, ulciscatur ?
 Haud profectò concedetis :
 siquidem quod æquum est,
 facietis. Etenim si maximum
 aliquod flagitium in præ-
 sentia commississem, tamen
 superioris beneficij nomine
 non medioeriter mihi de-
 bebatur, cuius respectu meo
 moriæque conueniebat hunc
 præsentem iniuriam negli-
 gere, & ob illa priora fa-

θα, ὡς πάντα ὑπερπαίω
 τὰ μὲν τὰ αὐτὰ. ὅπερ οἶ-
 μα ἡμῶν πρὸς ζῦτον ὑ-
 πάρετον, ὃν ἔσωσα, καὶ ὃς
 ζῦ βίου πάντος χεῖρας ἐ-
 σί μοι, καὶ ὃ τὸ ἄναι καὶ τὸ
 σφροδῆρ καὶ σωτῆρα πα-
 ρίσχημα. καὶ μάστιξ, ὅτι
 εἰ ἄλλοι πάντων ἦδον ἀπ-
 γνάσκω, καὶ ἡλούς ἔνα
 ἡμολόγω τῆς νόσου. ζῦτο
 ἢ μᾶλλον οἶμα ποιεῖν πλὴν
 ἐμὴν ἐνεργείαν, ὡς οὔτε
 ἕδον ὅν τότε, οὔτε ἀναγ-
 κίαν τῆς θεραπείας ἔχον
 αἰτίαν, ἀπ' ἐλευθέρου κα-
 θίσας, καὶ ἀπότρε, τῆς
 φυσικῆς αἰτίας ἀφαιρέσει,
 ὅμως οὐ χειρῶν, ἀπ' ἐπι-
 λουτῆς, ἀκλήσει, αὐτεπά-
 ρησει, ἡμῶν ἐλευθέρου, πρὸς
 σιληπάρη, ἰασάμω, ἀ-
 νείσει, καὶ τὸν πατέρα ἰ-
 μωτοῦ διφύλαξα, καὶ ὑ-
 πὲρ τῆς ἀκρηβύτως ἀπ-
 λογησάμω, ἢ τῆ ἐννοίᾳ πλὴν
 ὀρῶν ἔπαυσε, καὶ τὸν νό-
 μον ἔλασε τῆ φησορῆ, καὶ
 μετὰ τῆ ἐνεργείας πλὴν ἐ-
 τὸ γὰρ ἐπάνοδον ἰπείαμω,
 καὶ ἐν ὅτως ἐπισφαιλῆ καὶ ὄ-
 πλῶ

mia superet, quæ postea
 possint accidere. Quod em-
 quidem mihi in hunc com-
 petere puto, quem serua-
 ui, qui mihi totius vitæ
 debitor est: cui præstiti
 ut sit, ut sapiat, ut im-
 telligat: præsertim cum
 cæteri omnes iam despe-
 rarent, sequè morbo impa-
 res esse faterentur. Nam
 & illud opinor ad meriti
 mei cumulum accedit,
 quòd cum id temporis fi-
 lius non essem, cum ni-
 hil esset causæ, quæ me
 cogeret curationem susci-
 pere, verum cum liber es-
 sem, atque alienus, à na-
 turali causâ solutus, ta-
 men haud dissimulaui, sed
 plironeus, inuocatus, iniu-
 sus adij, succurri, adnissus
 sum, sanau, restitui, meum
 ipsius patrem seruaui, de ab-
 dicatione me purgaui, i-
 ram beneuolentiâ sedau, i-
 legem pietate sustuli, ma-
 gnòque beneficio reditum
 in familiam emi, atque in
 tempore adeò periculofo fi-

τῷ πρὸς τὸν πατέρα πί-
 στῃ ἐπιδαξάμενος, καὶ με-
 τὰ τῆς τέχνης ἑμαυτὸν ἐ-
 σπούσας, καὶ γυμνάσας ἡδὲ
 ἐν τοῖς δαιμόσι ἀνεφάρμενος.
 πόσα γὰρ ὄκνησεν παθεῖν με-
 πόσῃ λακύνῃ παρόντα, ἀγ-
 ριτοῦντα, καιοφθαλμοῦν-
 τα, νυκτὶ μὲν ἀκούσας τῆς βῆ-
 πατρὸς ἀκμῆς, νυκτὶ δὲ τῶν τε-
 χνῶν ἐπάγουσα, πρὸς ὀλί-
 γον ἐσθιδόντων βῆ κακοῦ,
 καὶ δὲ τῶν ὄντων ἀπύτων
 ζῶτων ἐν τῇ ἰατρικῇ τὸ ἐπι-
 σφραγισμένων, τοὺς τοιοῦτους
 ἰάσασθαι, καὶ πλησιάζειν, οὐ-
 τὼ σβασμῶσι. ἐς γὰρ τὰς
 πλησίον νοσημάτων ἀφί-
 σι τῶν λυμάτων, ἐπιτίσαν-
 τος τοῦ πάθους. καὶ ὁμοίως
 πρὸς οὐδὲν ζῶτων ἀπύτων
 σα, οὐδὲ ἀπελευθέρωσα οὐ-
 νῶν δὲ, καὶ πάντα τρόπον
 ἀντιξιστασάμενος τῇ νόσῳ,
 τὸ τελευταῖον ἐκράτησα βῆ
 φαρμάκῳ. μὴ γὰρ, βῆτ' ἀ-
 κούσας, ὑβέως ἰατροὶ τῆς
 πόσῃ δὲ, ἢ πόσῃ ὁ ἰαμα-
 τος ἐγχείσας φάρμακον, πο-
 λὸν

ret : Quis aut quantum labor miscere pharmacum? Etenim

dem erga patrem demon-
 stravi, meque ipsum artis
 auxilio insinuavi, ac tristi-
 bus in rebus legitimus filius
 apparui. Quam multa e-
 nim me fuisse passum ar-
 bitramini, quantum ex-
 hausisse laborum, dum as-
 sideo, dum obseruo, dum
 opportunitates capto, nunc
 cedens patris vehementie,
 nunc artem admoventi, ad
 breue tempus concedente
 morbo? Est autem hoc
 omnium quae sunt in ars-
 te medicorum, periculo-
 sissimum, huiusmodi me-
 dicari, ac propius acce-
 dere ad hos, qui ad eum
 sunt affecti modum. Etenim non raro, ut exestuans
 te malo, rabiem in proxi-
 mos exerceant. Me tamen
 nihil horum piguit, neque
 grauatus sum, verum ade-
 ram modis omnibus cum
 morbo luctans, postremo
 superavi pharmaco. Ne
 verò quisquam hoc audia-
 to protinus apud se cogi-

καὶ ἴσ' πρὸς τούτων γνῶσιν
 εἶναι, καὶ προδοποιῆσαι τῆ
 νόσον, καὶ προπαρασκευά-
 σαι ῥαδίον ἐπίσιν τὸ σῶ-
 μα, καὶ τῆς ἀπάσης ἕξως
 φρουρίσαι, λιποῦντα καὶ ἰ-
 σχαίνοντα, καὶ οἷς καὶ πρὸς
 φοντα, καὶ λινοῦντα ἐς ὄ-
 βρ χήσιμον, καὶ ὑπνοῦς ἐ-
 πινοῦντα, καὶ ἡρεμίας μη-
 χαλάμενον. ἄλλοι οἱ μὲν ἀλ-
 γο τὶ νοσῶντων, ῥαδίως πα-
 θῆναι ἄρ' οἱ μινυότων εἶναι,
 εἶναι τὴν ἰατρικὴν ἐπισημα-
 λῆς, καὶ τῆς θεραπείας ἀνοκα-
 ταγάνιστοι, ὄταν γοῦ ποτα-
 λῆς ποιήσωμεν ἡδὴ πλη-
 σίον γνῶσιν τῶ τέλει, καὶ
 ἐπισημῶν, ἐπισημῶν τι μι-
 κρόν ἐμάρτημα, ἐπαυμά-
 ζοντο τῶ πάθους, ἔπαυτα
 ῥαδίως ἐκείνα ἀνίτησι, καὶ
 ἀντιόδοι τὴν θεραπείαν,
 καὶ τὴν τέχνῃν διέσφηνε τὸν
 οὐκ ταῦτα πᾶνθ' ἁπομιμ-
 νήματα, καὶ οὕτω χαλεπῶ
 νοσήματι προσπαύσασα,

nim multa prius sunt fa-
 cienda, praestruenda via,
 dando pharmaco : prapa-
 randum corpus, quò faci-
 lius recipiat medicationem:
 deque omni corporis ha-
 bitu sollicitus sit Medicus
 oportet, inaniens, exte-
 nuans, cibis idoneis alens,
 mouens ad omne quod con-
 ducit, somnos accersendi
 rationes excogitans, soliti-
 tudines arte reperiens. Qui-
 bus in rebus agroti cae-
 ri facile pareant : at qui
 laborant insania, ob ani-
 mi libertatem intractabiles
 sunt, ac gubernatu diffi-
 ciles, ipsi que Medico peri-
 culosi, neque qui facile cu-
 ra expugnentur. Proinde
 saepenumero cum effecerim-
 us, ut iam speremus proxi-
 me adesse morbi finem,
 leue aliquod erratum in-
 cidens, renouato malo cun-
 cta illa superiora facile
 subuertit, curationem im-
 pedit, artem fallit.

καὶ Eum igitur qui haec om-
 nia sustimuerit, qui cum morbo tam graui sit luctatus,

καὶ πάντ' ἀπάντορ πά-
 θῶν τὸ δυσσολογία τὰ ὀνυ-
 κησία, ἐπὶ τῷ ἀρχι-
 πόλει ἐπιπέψτε, καὶ τοῖς
 νόμοις, ὡς βούλεται ἐρ-
 μιλωμένω κατ' ἐπιπέψτε συρ-
 χαρήσθε, καὶ τῇ φύσει πο-
 λιμῶν αὐτῶν ἴασθε; ἐγὼ
 τῇ φύσει παθόμεν', οὐκ ἔστι,
 καὶ ἀφροσύνη, ὡς ἀνθρώπων
 δικαστῶν, τὸν πατέρα ἐ-
 μιστῶ, ἢ ἀδελφῶν οὐκ ἔστι.
 ἢ δὲ τὸν ἐπιπέψτε
 πᾶσι τοῖς νόμοις, ὡς φυ-
 σικῶν, ἀνοουθῶν ἀφροσύνη,
 καὶ τοῦ γένους ἀφροσύνη, μι-
 σόπουσιν οὐκ ἔστι. ἐγὼ ἐπιπέψ-
 τῶν γένουσα. ἐγὼ τὴν φύ-
 σιν ἀσπάζομαι, οὐκ ἔστι τὰ
 τῆς φύσεως παρορῶ, καὶ λα-
 θυβείη δίκαια. ὡς πατρὸς μι-
 σῶντ' ἀδελφῶν. ὡς πατρὸς
 ἐπιπέψτε ἀδελφῶν. ἐγὼ
 κατὰ τῆ ἐμῶν, τοῦ πα-
 τὸς ἀναγκάσειν, ὅτι μι-
 σῶντ' ἢ δὲν φίλῶ, καὶ
 φίλῶ ὡς ἢ προσήκει, καὶ
 τοῖς ἢ τῆς φύσεως τοῖς παρὰ
 τοῖς πᾶσι μᾶλλον, ἢ
 τοῖς

comparatum est, ut patres liberos ament magis, quam
 liberi

qui malum malorum om-
 num expugnatum difficile
 lumum vicerit, huic ut i-
 terum abdicet, permittetis,
 utque leges in bene-
 meritum interpreteris
 suo arbitratu, concedetis,
 atque cum cum ipsa na-
 tura bellum gerere sine-
 tis? Ego natura parens, lu-
 dices, patrem mihi ipsi ser-
 uo, custodique, etiam si
 si hic quidem iniuria me
 afficiat. Quod si filium
 benemeritum, leges, ut ait,
 secutus, perdit, et a fa-
 milia alienat: hic nimi-
 rum liberorum osor erit,
 ego pius in patrem. E-
 go naturam amplector, i-
 ste naturam contemnit,
 fasque et ius violat. O
 patrem iniuste prosequen-
 tem odio. O filium in-
 iustus amantem. Nam
 mihi ipsi vitio vitio, patre
 compellente, quod odio ha-
 bius, eum praeter causam
 amo, et magis amo, quam
 oporteat. Atqui naturam

τῶς πατὴρ τοὺς πατέρας ἐπι-
 πατεῖσθαι φιλῶν. ἀλλ' οὐκ ἔστι
 ἐκὼν καὶ τοὺς νόμους παρομ-
 ρᾶ, οἱ τοὺς οὐδὲν ἠδικηκό-
 τας παύσας ἔσθ' ἡδὲ φυλάτ-
 τουσιν, καὶ τῶ φύσει, ἢ τοὺς
 ἡννίσσοντας ἐκείνους πρὸς πῶ-
 θον τῶν γνηθιμῶν πα-
 λῶ, οὐχ ὅπως μέλους ἀρχᾶς
 ἐνοίας ἔχον πρὸς ἐμὴ, μέ-
 λους τὰ δίκαιά μοι τῆς ἐνο-
 νίας ἐσθ' ἐφ' ἐμὴ, καὶ ἐπιδίδω-
 σιν, ἢ τὸ γέλαστον ἐμὴ μι-
 μῆται, καὶ ἴσθαι τοῦ φίλτρον.
 ἀλλ' οἱμοι τῆς συμφορᾶς,
 προσέτι καὶ μισῶ φιλοῦν-
 τα, καὶ ἀγαπᾶντα ἐκείνους,
 καὶ ἐνερχέωτα ἀδικῶν, καὶ
 ἀσπασόμενον ἀποκηρύττει,
 καὶ τοὺς φιλόπαιδας νόμους,
 ὡς μισόπαιδας κατ' ἐμοῦ με-
 ταχέειντα. ὦ μάχης, λυ-
 γιστάς πατέρ τοῖς νόμοις,
 κατὰ τῆς φύσεως. οὐκ ἐ-
 σι ταῦτα, οὐκ ἔστιν ὡς θε-
 λεις κακῶς ἐρμηνεύεις, ὦ πα-
 τερ, καλῶς καμίνους τὸς νό-
 μους. ὁ πολὺ φύσις καὶ νό-
 μος ἐν τῆς ἐνοίας, ἀπολο-
 ῦσθαι ἀμύνησιν ἐν ταῦτα, καὶ
 οὐα.

liberi parentes. Verum hic studio ium leges contemnit, qua filios nihil commertos familia seruant: tum natu- ram; quæ parentes ad vche- mens natorū desiderium in- citat. Non solū enim cūm plures habeat in me beneuo- lentiae causas, maiore, vti debet; beneuolentiam non adiungit atque addit: aut quod est minus, me saltem i- mitatur, me unq̄ emulatur amorem. sed ὁ calamitatem, quin insuper odit amantem, charitate prosequentem ex- pellit, benemerentem ladiis, completentem abdicat, le- gesq̄ liberis fauentes, ceulis beris infensas, in me tor- quere conatur. O bellum, quod contra naturam legi- bus moues pater. Non sunt ista, non sunt inquam, quem- admodum tu vis. Leges bene conditas, malè inter- pretaris pater. Non pugnat natura cum lege, in his quæ ad beneuolentiam per- tinent. Hic inter sese con- sentiunt, & altera virique,
 6 5 auxilio

συναγαγίζονται τῆ ἰσθ
 τῶν ἀδικημάτων. ὑβείσας
 τὸν ἐνεργέτην, ἀδικῆς πλὴν
 φύσιν τί καὶ τοὺς νόμους
 συναδικῆς τῆ φύσιν; οὐδὲ
 καλοῦς καὶ δικαίους καὶ φι-
 λόποιδας ἢ θέλοντας οὐ
 συγχωρῆς, καθ' ἑνὸς πᾶσι
 εἶς, ὡς κατὰ νόμων κινῶν
 ποικίλους, καὶ ἡσυχάζειν
 οὐκ ἔχον ἐν ταῖς τιμωραῖς,
 τοὺς ἐν ταῖς τῶν πατέρων
 πρὸς τοὺς πατέρας ἰσότηας
 ἡσυχάζειν ἐθέλοντας, καί
 τοι γὰρ ἐπὶ τοῖς μηδὲν ἡμαρ-
 τηκόσι μηδὲ καμένους. καὶ
 μὴ οἷ γὰρ νόμοι καὶ ἀχαι-
 σίας δικάζονται διδύοσι,
 κατὰ τῶν τοὺς ἐνεργέτας
 μὴ ἀπειποιοῦστων. ὁ δὲ
 πρὸς τῷ μὴ ἀμαρτάνειν, καὶ
 ἐπ' αὐτοῖς, οἷς οὐκ ἀπὸνθε,
 κολλάειν ἀξίῳ, οὐκ ἀδικῶν
 εἰ τινα ὑπερβολὴν ἀδικίας
 ἀφελίκοισιν. ὡς μὲν οὖν
 οὕτως ἀπυρρῶτα ἐπὶ τοῦτο
 ἔξιεν, ἀπαξίῳ πλὴν πα-
 τρικῶν ἔξουσιαν ἀπληρώ-
 σασι, καὶ ἡγοαμένῳ τοῖς νό-
 μοις,

nam potestatem semel expluerit, ac lege sit usus: præ-
 tered

auxilio est ad delendas in-
 iurias. Contumelia officis
 benemeritum, offendis na-
 turam. Cur legibus quo-
 que simul cum natura facis
 iniuriam? Que cum ho-
 neste, iuste, liberorum a-
 mantes esse cupiant, non pa-
 teris esse: quippe quæ ad-
 uersus animum filium inquam
 aduersus multos sæpius ten-
 tes. Nec finis in supplicijs
 quietem inuenire, que ves-
 lunt in beneuolentia libero-
 rum erga parentes conqui-
 escere: quanquam alioqui
 ne positas quidem aduersus
 eos qui nihil peccarint.

At sanè leges c ingratitu-
 dinis actionem concedunt
 in eos qui benemeritis non
 retulerint gratiam. At qui
 non solum non refert gra-
 tiam, verumetiam punire
 conatur ob ea ipsa quibus
 adiuuus est beneficio: consi-
 derate num quicquam face-
 re possit iniquius? Itaque
 non posse hunc iam abdic-
 care denuò, qui pater-
 nam

μοις, οὐτὶ ἀπὸς δικαίου, ἐν
 ἀρετῇ τῶν ἐν ταῖς τιμῶν αὐτῶν γὰρ
 ἄνευ μόνον ἀποβάδου, καὶ
 τῆς οἰκίας παρατεῖσθαι, ἰ-
 κανῶς (οἶμαι) διδρασκῶν.
 ἢ δὴ δὲ καὶ ἐπ' αὐτῶν πλὴν
 αὐτῶν ἔλθωμεν τῆς ἀφῆρας
 ῥύξιας, καὶ τὸ ἕκαστον ἐκ
 ξητάσωμεν, ὁποῖόν ἐστιν. ἄ-
 γαργη δὲ, αὐθις ἐπὶ πλὴν
 γράμῳ ἀναδραμῆν τοῦ νο-
 μοθέτου, ἵνα γὰρ σοὶ τοῦ-
 το πρὸς ὀλίγον δώμεν, τὸ
 ἕξάναι, ὅσαυτ' ἀνὴρ ἐθέλῃς, ἀ-
 ποκηρύττειν, καὶ κατὰ γὰρ
 τοῦ ἐνεργήτου προσίτι πλὴν
 ἕξουσίαν ταῦτ' αὐτῶν συγχωρή-
 σωμεν, οὐχ ἀπλῶς, οἶμαι,
 οὐδ' ἐπὶ πάσαις αἰτίαις ἀ-
 ποκηρύξιας, οὐδ' τοῦθ' ὁ νο-
 μοθέτης φησὶν, ὅτι ἀνὴρ τῆς
 ὁ πατὴρ ἀπασάμεν, ἀ-
 ποκηρύττειται, καὶ ἀπόχευθαι
 λῦσαι μόνον, καὶ μὴ μψαδῶν
 τί γὰρ ἀνὴρ ἰδὲ δικαστέου;
 ἀπὸ ἡμῶν ποιεῖ τοῦτο, ὃ αὐτὸς
 εἶπεν δικατῶν, σκοπεῖν, ἀπ' ἐ-
 πί μὴ γάτοι καὶ δικαίοις ὅς
 πατὴρ ὁρξίεται, εἴτε καὶ μὴ.
 οὐκοῦν τοῦτο ἡδὲ ξητάσεται.
 ἄρξομαι

terea non esse æquum, cum
 qui tanta praestiterit bene-
 ficia, expellere, familiam
 que exigere, satis opinor
 demonstratum. Nunc aus-
 tem ad ipsam abdicationis
 causam veniamus, et cri-
 men cuiusmodi sit, expen-
 damus. Ac rursus ad men-
 tem eius qui legem condi-
 dit, recurramus necesse est.
 Etenim ut istud tibi donec
 mus ad breue tempus, lia-
 cere quotiescunque velis ab-
 dicare, utque praeterea pon-
 testatem istam tibi largia-
 mur etiam aduersus beneue-
 ritum, haud tamen simpli-
 citer opinor, neque quibus-
 libet de causis abdicabis.
 Neque hoc dicit legis con-
 ditor: Quicquid utcum-
 que criminatus fuerit pater,
 abdicato: ut satis sit tans-
 tum voluisse queri. Nam si
 id esset, quid opus erat iudi-
 cio? Verum vos istud expen-
 dere iubet, Iudices, num gra-
 uibus ac iustis de causis ira-
 scatur pater, etne. Hoc igitur
 in praesentia considerate.

Exora

ἄρξομαι δὲ ἀπὸ τῶν μετὰ τὴν
 μανίαν ἐνθύσι. τὰ μὲν δὲ πρῶ-
 τα τῆς σωφροσύνης τοῦ πα-
 τρός, ἴσους τῷ τῆς ἀποκρηύξι-
 ως, καὶ σατήρ, καὶ ἐνεργήτης,
 καὶ πάντα τῷ ἑγῶ καὶ ὄδῳ,
 εἰμαί, τοῖσις ἔγκλημα, προσ-
 ἔνα ἰδῶ ἄλλο. τὰ μετὰ ταῦτα
 δέ, τὶ τῶν πάντων ἀ-
 νειάται; τίνα θεραπείαν, τί-
 να ἐπιμέλειαν ἡοὺ παρῆκα;
 πότῃ ἀπόκοιτῃ ἐνερόμην;
 τίνας πότερος ἀκούρους, τί-
 νας κάμους ἐγκαλῆς; τίς ἀ-
 σωφεία; τίς πορνοσοκὸς ὕ-
 βρις; τίς ἠτιάσατο; οὐδὲ
 ἄς. καὶ μὴν ταῦτά ὄντιν, ἐφ'
 οἷς μάλιστα ὁ νόμος ἀποκρηύ-
 ται ἐπιγισμῶν ἀπὸ νοσῆν ἡρ-
 ξαὶ ἢ μικροῦ. τί δὲ μοι τῶν
 ἐγκαλῆς, καὶ νόσου δὲ καὶ ἄς
 σωατῆς; οὐ, φησιν. ἀπὸ τῆς
 ὄτι θεραπεύειν προσελόμην
 οὐδὲ θέλας, ἢ διὰ τοῦτ'
 ἀρᾶξιν ἄς ἀποκρηύξως,
 ἀπαθῶν ὡς παρῆ. ἑγὼ δέ,
 τὸ μὲν, οἷα προσάφοντι αὐ-
 τῷ ἰπικουῶν οὐδὲ μὲν οὐ,
 ἀπαθῶν

vis qui abdicēris, quippe immorigerus patri. Ast ego quidem
 cuiusmodi sint ista quæ iubet, in quibus quia non possum ob-
 sequi.

Exordiar autem ab ijs quæ
 protinus huius infamiam sunt
 consecuta. Iam primum om-
 nium quod fecit sanæ men-
 ti redditus, illud erat: Res-
 scidit abdicacionem. Ego
 seruator, beneficus, breui-
 ter omnia eram. In his (ni-
 si fallor) nihil adhuc esse
 poterat quod cum crimine
 videretur esse coniunctum.
 Deinde quid est omnium
 quod accusat? Quod obse-
 quium, quam curam filio dis-
 gnâ prætermisi. Quam-
 do foris cubui? Quas intem-
 pestiuas potationes, quas
 comessationes obijciis? Qui
 luxus? Quis leno pulsatus est?
 Quis accusauit? Nemo pro-
 fectò. Atqui hæc sunt ob quæ
 præcipuè lex permittit abdi-
 care. Caterum cepit ægro-
 tare nouerca. Quid istud mi-
 hi vertis crimini? morbi que
 pœnam à me reposcis? Non
 reposco, inquit. Sed quid?
 Quod eam curare iussus res-
 cufas, ob hoc dignus fue-
 sequi.

βιάσασθαι ἄν ἢ ἄκουτα χεῖ-
 ρασθαι τῆ τέχνης ; τὰ γὰρ τοι-
 αῦτα ἰκτείας καὶ δίκης.
 σιν, οὐ νόμοις καὶ ὀργαῖς καὶ
 δικαστικοῖς ἰσχύσιν, οἷ-
 μα, προσέκη. πείθει δὲ τὸν
 ἰατρὸν καὶ οὐ κτελεῖσθαι βί-
 βησθαι, οὐ φοβῆσθαι ἐπὶ τῷ
 θεράπειαν οὐ ἀγίσθαι. ἐκόν-
 τα δὲ ἐρχόμενον ἰδρῆσθαι.
 πατρικῆς δὲ ἀνάγκης ἄρμοι-
 ρῶ, ἀτελείας ἢ τέχνη, ὅπου γὰρ
 τοῖς ἰατροῖς ἢ δημοσίᾳ αἰ-
 πόλεως τιμῆς ἢ προσφίας,
 καὶ ἀτελείας καὶ πνευμα-
 τῶς διδῶσι. ταῦτα μὲν οὐκ
 ἀπλῶς ἄν εἶχον εἰπὼν ἰα-
 τῆς τέχνης, ἀ καὶ σοῦ διδά-
 ξαμένου με, καὶ ποτὶ ἀπι-
 μελῆσθαι, ἢ ἀναπέσαν-
 τῶ, ὡς μάθοι με, πρὸς μίαν
 ὁμῶς θεράπειαν τῶν τῶν, δυν-
 νατῶ οὐσαν, ἀντιλεγού-
 ντω δὲ κακῶν ἐνόησον,
 ὡς παντάπασιρ ἀγνωμον-
 σοῖς, οὐκ ἔωρ με χεῖσθαι
 μὴ ἰλιθυσίας ἐμῶ κήρυμα-
 τι ταῦτῶ ἐγὼ τῶ τῆντε
 οὐκ ἦδὲ ἄν οὐδ ἐξέμαθον,
 οὐδὲ

ut cogat etiam nolentem vi
 arte ? Siquidem istiusmodi
 officia blanditijs precibus-
 que, mi fallor, non legibus,
 ira, iudicij conuenit elicere.
 persuadere medico oportet,
 non iubere, ut velit, non ut
 metuat: neque ad sanandum
 adigendus est, sed vltro ac-
 lubens accedat oportet. Im-
 munis à compulsione pa-
 tris, immunis est ars ipsa,
 quandoquidem ciuitates quo-
 que publiciùs honores, præ-
 eminentias, immunitates,
 priuilegia medicis tribuunt.
 Hæc igitur in genere pô-
 teram artis nomine respon-
 dere, etiam si tu me il-
 lam docuisses, si multum
 studij, multum pecuniarum
 insumpsisses ut discerem,
 & vnam hanc curationem,
 etiamsi eiusmodi esset ut præ-
 stare possem, recusassem.
 Nunc illud cogita, quàm
 rem modis omnibus ingra-
 tam & iniquam facias, qui
 non sinas me à meipso mi-
 hi patris liberè vti. Hanc
 ego artem tum cum non essem filius tuus, perdidici,
 neque

οὐδὲ τὸ σὸν νόμα ἰσχυρότερον,
 καὶ ὅμως αὐτὸν μεμάρτυρά σοι.
 καὶ πρῶτον αὐτῶν ἀρχιλοῦ-
 κας, ἔδειν παρὰ σοῦ πρὸς τὸ
 μαθεῖν ἔχων, τίνα διδάσκα-
 λον ἐμιμῶσα, τίνα φάρμα-
 κων παρασκευάων, ἔδ' ἰωάννα-
 ἔρ. ἀπὸ πρῶτον ἰσχυρῶ, καὶ τῶν
 ἀναγκάων ἀπρῶτον, καὶ
 τῶν διδασκάλων ἰδιού-
 μιν, ἐπαθῆνός μιν. καὶ μοι
 ταῦτα παρὰ τοῦ πατρὸς λῶ
 πρὸς τὸ μαθεῖν ἐφόδια, λῶπι
 καὶ ἐρημία καὶ ἀρεία, μίσθον
 οὐκ ἔχων, καὶ ἀπροφθὴ συγγε-
 νῶν. ἀντὶ τούτων τοίνυν χρεῖ-
 σθαι μου τῆ τέχνη ἀξιοῖς, καὶ
 Διοσκότους αὐθιχῶς τῶν, ὅτ'
 οὐκ ἔσθαι Διοσκότους, περιουσι-
 μίων. ἀγάπα, εἴ τι σε καὶ
 πρῶτον ἐκῶν, οὐκ ἐσθῆ-
 λων, ἐν ἰσχύει, μηδὲ μίαν
 μηδὲ τὸ γὰρ ἄπειρ ἀπαίτησθαι
 δωμάτων. εἰ δὲ δὲ πῶ ἐν-
 ποιῶν πῶ ἐμῶν, ἀνάγκη ἐς
 τὸ λοιπὸν μοι γνῆναι, ὅτ' τὸ ἐ-
 κούσθαι ἐν βυζήσθαι, ἀφ' ὁρμῶν τῶν
 ἀκούσθαι

conuenit sanè, ut meum beneficium mihi in reliquum tempus
 pariat necessitatem : ut quod uolens beneficio iuui, uerita-

neque tuis subiectus legibus.
 Atque hanc tamen tibi didi-
 ci. Huius fructum primus
 sensisti, quum nihil adius
 menti contuleris ad eius co-
 gnitionem. Quem præce-
 ptorem mercede conduxisti.
 Quem pharmacorum ap-
 paratum comparasti. Nul-
 lum omnino. Verum inops,
 ac rerum necessariorum in-
 digens, à præceptoribus mei
 miseris sum edoctus. Nam
 abs te patre huiusmodi mi-
 hi dabatur ad discendum
 viaticum, molestia, solitu-
 do, egestas, familiarium o-
 dium, cognatorum auersa-
 tio. Pro istis itaque factis
 postulas uti arte mea, vis-
 que earum rerum esse domi-
 nus, quas mihi parauit tum,
 cum mihi non esses dominus.
 Boni consule, si quid ante-
 hac plerò, nullo prouocatus
 officio, bene de te sum mea-
 ritus, cum nullo nomine pla-
 lam abs te gratiam possem
 reposcere. Cæterum non

ἀκούσα κηλεύει κατὰ σλώα,
 ἔδ' ἔθος ὑπάρξει ἔξω, τὸ ἀπαξ
 τινὰ ἰασάμενον, πάντας ἔς ἀν
 θεραπείην, ὁπόσους ἀνὸ θερα.
 πωθεὶς θέλει· ἐπὶ δεσπότας
 ἀνέτω καθ' ἡμῶν ἔφηρ' τὸς
 θεραπομένους κηροπονηκό-
 τῶν, καὶ μισθόν, τὸ δὲ πάλαι,
 αὐτοῖς, καὶ τὸ πάλαι κηλεύσειν
 ὑπερῆσαν πρὸ δ' ἀκότας. οὐ τί
 γένοιτ' ἄν ἀδικήτορος; ἢ διό-
 τι σινοδία χαλκῶς οὐ
 τῶς ἀνίστα, διὰ τοῦτο νομί-
 ζεις ἔξῃνά σοι, κατὰ χεῖρά μου
 τῆ τέχνης ταῦτα μὲν ἔν εἶχον
 ἄν λέγαμ, ἢ καὶ δωρεὰ μοι
 οὐτ' ὅτι πέσειτα πικρῶ, ἐγὼ δὲ μὴ
 πάντως ἀπασι, μὴ δὲ πρὸς
 ἀνάγκην ὑπεκκορ. νυνὶ δὲ ἡ-
 δὴ σκεψάμε καὶ οἰάμεσιν αὐ-
 τῶ τὰ ἐπιτάγματα. ἐπὶ ἔξω
 ἐμὶ ἰάσω, φησι, μεμνηότα,
 μέμνη δὲ καὶ ἡ γυνὴ, καὶ τὰ
 ὁμοία πάσῃ (ἔξω ἔξω οἴτῳ)
 καὶ ἴσο τ' ἄλλων ὁμοίως ἀπὶ
 γυνῶν, δωρεὰν δ' ὅδ' ὅντα,
 ὡς ἔδρασε· ἰὼ καὶ ταύτῃ,
 Quandoquidem, inquit, me laborantem in sania, sanasti: im-
 sanit autem et uxor, eodemque tenetur morbo (sic enim opina-
 tur) et à cæteris medicis ad eundem modum destituta est: usque
 potes omnia, id quod re demonstrasti: sanato hanc quoque,

tur in occasionem, ut postea
 nolenti præcipias: iamquæ
 in consuetudinem irahatur,
 ut qui semel sanauerit ali-
 quem, semper deinde curet
 omnes quoscumque voluerit
 is qui sanatus est. Ete-
 nim ad istum modum fiet,
 ut quos curaremus, eos do-
 minos nobis creauerimus,
 nosquemetipsos illis tradide-
 rimus, mercedis loco serui-
 tutem accepturi, et ad om-
 nia que iusserint, obtempe-
 raturi. qua re quid esse pos-
 test iniquius? Quoniam
 re grauius adeò laborantem
 restitui, ob id existimas tibi
 ius esse arte uicendi mea? At-
 que hæc quidem dicere pos-
 teram, si mihi hic imperas-
 set ea que mea sint faculta-
 tis, atque ego non omnino
 modis omnibus vel inuicis
 obtemperassem. At nunc
 tandem perpendite, cuius
 modi sint huius imperata:

καὶ ἀπάλατι ἢ δὴ τῆς νόσου.
 τοῦτο δὲ, οὐτως οἱ μὲν ἀπλῶς
 ἀκούσαι, πάντων ἔνδοξον ἄρ
 δύξει ἢ μάλιστ' ἰδιώτη,
 καὶ ἀπέρω ἰατρικῆς. ἃ δὲ
 μου ἀκούσει ἕτερ τῆς τέχ-
 νης δικαιολογούμενον, μά-
 θοιτ' ἄρ' ὡς οὔτε πάντα ἑμῶν
 διωκτά θειν, οὐδ' αὐτῶν νο-
 σημάτων φύσεως παραπλή-
 σιοι, οὔτ' ἴσασιν ἢ αὐτῆ, οὔτε
 φάρμακα τὰ αὐτὰ, ἐπὶ πάν-
 των ἰσχυρά. καὶ τότε ἔσαι
 δὴλον, ὡς πάμπολυ τοῦ μὴ
 βούλοσά τι, τὸ μὴ διωκα-
 οθα διαφέρει. ἀνάσχεσθε δὲ
 μου τὰ περὶ τούτων φιλοσο-
 φουῶτ', ἢ μὴ ἀπερόκα-
 λου, μὴ δ' ἑξαγώνιον, μὴ δ'
 ἀπόδειξιον, ἢ ἀκαρπον ἡγήσα-
 σθε, τὸν περὶ τῶν τοιούτων
 λόγον, πρῶτα μὲν δὲ σωμα-
 τῶν φύσεως, ἢ κρᾶσεως οὐχ
 αὐτῶν, καὶ ὅτι μάλιστ' ἐκ
 τῶν ὁμοίων σωστέοναι ἰμο-
 λογῶνται, ἀπὸ τὰ μὲν τῶν
 δὲ, τὰ δὲ τῶν δὲ μάλλον ἢ ἑ-
 λαπὸν μετέχει. ἢ γὰρ τοῦ-
 το ἔτι περὶ τῶν ἀνδρῶν,

ac morbo leuato. Id si quis
 simpliciter ad hunc audiat
 modum, vehementer æquum
 videatur, præsertim illite-
 rato, artisq; medicina im-
 perito. Sin autem me aus-
 sculetis artis nomine respon-
 dentem, intelligetis nimi-
 rum, nec omnia esse nostræ
 facultatis, neque consimiles
 morborum naturas, nec ean-
 dem medendi rationem, nec
 eadem remedia in omnibus
 efficacia. At tum palam
 fiet, quantum intersit nolis
 quippiam, an non possis. Vos
 interim patienter ausculta-
 te me hisce de rebus philoso-
 phantem: existimantes nec
 inelegantem fore, nec ex-
 tra causam, nec alienam à
 re, nec intempestiuam de his
 disputationem. Iam pri-
 mum naturæ corporum ac
 temperatura, haudquaquam
 eadem sunt: tametsi maxis-
 mè in confesso est, ipsæ ex
 elementis constare. Ver-
 ùm alia de his, alia de il-
 lis magis aut minus parti-
 cipant: idq; loquor adhuc de corporibus virorum, que
 neque

ὅτι οὐδὲ ταῦτα πᾶσι νόσα ἢ ὁ-
 μοία, ὅτι τῆ κρᾶσι, ὅτι τῆ συ-
 σάσι, διάφορα ἢ καὶ μέγεθρα
 καὶ ἐξ ἑαυτῶν ἀνάγκη καὶ τὰ νοσή-
 ματα ἐγγίνεσθαι αὐτοῖς, καὶ τὰ
 μὲν ἀνίατα εἶναι, καὶ πῶς πλὴν
 θραυστέων ἀναπνεύματιν, τὰ
 δὲ τέλειον ἀπερνωσόμενα, καὶ
 ῥαδίως ἀλισκόμενα, καὶ κα-
 τὰ κράτις ἰσὺς τῶν νοσημά-
 των λαμβανόμενα, τὸ βίωσι
 οἰεσθαι, πάντα πυρετὸν, ἢ
 πᾶσαν φθόλον, ἢ περιπνευ-
 μονίαν, ἢ μανίαν, μίαν καὶ
 πλὴν αὐτῶν οὐσαν, ὅτι γενεῶ-
 μοίαν ἢ πᾶντος εἶναι σώμα-
 τος, οὐσφρονουώτων, οὐδὲ
 διλοισμένων, οὐδὲ τὰ τοι-
 αῦτα ἐξ ἡλικιῶν ὅτιν ἀνθρώ-
 πων. ἀλλὰ τὸ αὐτὸ ἐν μέρει
 ὅτι ῥαδίον ἰσθῆσαι, ἐν δὲ ὅτι
 οὐκ ἔστι. ὡς περ οἶμα καὶ πυ-
 ρὸν, ἢν τὸν αὐτὸν εἶς διαφό-
 ρους χώρας ἐμβάλῃς, ἄλλως
 μὲν ἐν τῆ κρᾶσι, καὶ βα-
 θέα καὶ ποτισμένη, καὶ υγι-
 νία καὶ ἰσχυρὰ καὶ ἐξαρ-
 γασμένη ἀναφύεται, ἰσθῆ-
 λῖς οἶμα, καὶ ἐντροφῶν,
 καὶ

neque similia sunt omnibus,
 neque eadem temperatura,
 neque eadem constitutione.
 Unde necessariò consequi-
 tur, ut morbi quoque tum
 magnitudine tum specie dif-
 ferentes, his accidant: ut quæ
 alia sanatu sint facilia, at-
 que ad curationem spontè
 propensa: alia rursus pror-
 sus desperata, ut quæ fa-
 cillimè corripiantur, & gra-
 uissimè à morbis prehendantur.
 Proinde si quis existimet,
 quamlibet febrim, aut
 quamuis tabem, aut peri-
 pneumoniam, aut insaniam,
 quolibet in corpore vnani
 atque eandem esse genere: is
 non videatur ponendus inter
 sobrios, neque doctos, neque
 inter eos qui in rebus huius-
 modi exquirendis elaborā-
 runt. Quin idem malum in
 hoc corpore facillè sanabi-
 tur, in hoc minimè: quem ad-
 modum videlicet triticum, si
 idem in diuersos ejectionis a-
 gros, aliter proueniet, in pla-
 no solo, profundo, irriguo,
 asprico, ventis salubrib. exposito, exculto, nimirum obere, lato,
 K 2 copio.

καὶ πολύχως καρπὸς, ἄλλως
 δ' ἐν ὄρει, καὶ ὑπολίθω γυμνῷ,
 ἄλλως δ' ἐν δασυλίῳ, ἄλλως
 δ' ἐν ὑπαρείᾳ, καὶ ὄλῳ, ἴσως
 φέρως καθ' ἑκάστης τόπου.
 οὕτω δ' ἢ τὰ νοσήματα, πα-
 ρὰ τὸς ὑποθεξαμένους τόπους,
 ἢ ἕνδορα ἢ ἕνδορα, ἢ ἰλάτι-
 τω γίγνεται. τὸ τοίνυν ὑπερ-
 βὰς ὁ πατήρ, καὶ ὄλον ἀνέξε-
 τασον κατὰ λιπῶν, ἀξιοὶ πά-
 σαρ μανίαν, πλὴν ἐν ἅπαντι
 σώματι, ὁμοίαν ἂν, καὶ πλὴν
 θεραπείαν ἴδω. πῆς δ' του-
 τοῖς, τοσοῦτοῖς οὐσίρ', ὅτι τὰ
 γυναικῶν σώματα πάμπαν
 τῶν ἀνδρῶν διεφέρῃ, πρὸς
 τὴ νόσον διαφοράν, καὶ
 πῆς θεραπείας ἐπίστα ἢ ἀ-
 πόγνωσι, ῥάδιον κατὰ μα-
 θῆν. τὰ μὲν γὰρ τῶν ἀν-
 δρῶν ἐν παγῇ καὶ ἕντονα, πό-
 νοις καὶ κινήσει, καὶ ὑπαι-
 θείῳ διαίτη γυμνασμένῃ,
 τὰ δ', ἔκλυτα καὶ ἀσυνμαγῆ,
 ἐν σκιᾷ, τετρασημένῃ, καὶ
 πικρὰ ἄσματ' ἐνδύει, καὶ
 θερμοῦ ἀπορία, καὶ ὑγροῦ
 περιπλοῦ ἐπιρροία ἐναλωτό-
 τισα.

piam, calorisq; penuriam, & humoris superuacanei abun-
 daniam;

copiosaque fructu : rursum
 aliter in montosa perico-
 saque terra, aliter in opa-
 ca, aliter in subiecta mon-
 tibus : in summa, pro cuius-
 que loci diuersa natura, va-
 riè proueniet. Idem &
 morbi, pro ratione corpo-
 rum in que inciderim, aut
 maiores & vberiores, aut
 minores eueniunt. Verum
 his ommissis, pater, nec omni-
 no discessisse, vult quamuis
 insaniam in quouis corpore
 consimilem esse, similemque
 desiderare curationem. Su-
 per hac tam multa, mulie-
 bria corpora plurimum dif-
 ferre à virorum corporibus,
 vel ad morbi corruptionem,
 vel ad sanandi spem aut de-
 sperationem, facile fuerit
 cognoscere. Siquidem vi-
 rorum corpora bene com-
 pacta sunt, nervosa: laborio-
 bus, agitationibus, vita sub
 dio acta, exercitata: contra
 feminarum, flaccida, male
 compacta, in umbra alita:
 candida, ob sanguinis ino-

τερα. ζῶντων τῶν ἀνδρείων καὶ
 τῶν νόσους ἐκκέμενα, καὶ πλὴν
 ἰασιμῶν περιμένοντα, καὶ μά-
 λιστα πρὸς μανίας ἐνχερῆσθα
 ἄτε γὰρ πολλὸν τὸ ὀργίλον, καὶ
 ἡσυχίαν, καὶ ὀξυκίνητον ἔχου-
 σιν. ὀλίγω δὲ πλὴν ἑσάμαχος
 αὐτῷ δυνάμιρ, ῥαδίως ἐς τὸ
 πάθος τὸ καλολιθιάνουσι.
 ἔστι δὲ δίκαιον ζῶντων, παρὰ τῆ
 πρῶτον πλὴν ὁμοίαν ἐπὶ ἀμφοῖν
 θεραπείαν ἀπαλῆν, ἀδότας
 ὡς πολλὸν τὸν μέσων, βίω παύσι,
 καὶ πράξιμῶν ὅλων, καὶ πάσιμ
 ἐπιηδύμασι, ἐξ ἀρχῆς ἐνθὺς
 κηλασμένον. ὅταν ζῶντων
 λέγῃς, ὅτι μέμνη, προσέθῃ, ὅ-
 τι καὶ γὰρ ἴσα μέμνη. καὶ
 μὴ συγχέ τῶν πάντων, τῶ
 τῆς μανίας ἰατρῶν ὀνόματι
 ἐνὶ καὶ τῶ αὐτῷ δοκῶντι. ἀλλὰ
 δὲ χωρίσας, ὡσπερ εἶπεν, καὶ
 ἄρτι φησὶ, τὸ δῆλωτον ἐστὶ
 ἐκάστου σκόπευ. καὶ γὰρ ἡμέτερος
 ὅσπερ ἐν ἀρχῇ τῶν λόγων ἐ-
 πὶ μὴ μνησθῆναι, τὸ πρῶτον
 ἐπισημασθῆναι, φύσιν ἑσάματος
 τῶ νοσοῦντος, καὶ πράξιμ,

dantiam. Quare facilius cor-
 ripiuntur, quā virorum: ut-
 potē morbis exposita, nec fe-
 rentia curationem: præcipuè
 verò ad insaniam procliuo-
 ra. Nam cū multum habeant
 iracundiæ ac leuitatis, faci-
 leq; cōmouentur, porrò cor-
 poris exigua sint vires, facile
 in hoc malum prælabuntur.
 Proinde non conuenit, in v-
 trisque eandem à medicis sæ-
 nandi orationem requirere:
 cū intelligatis hæc ab illis
 longissimo distare interual-
 lo, iam ab ipso protinus or-
 tu discreti, tum iota vitæ
 ratione, tum actionibus o-
 mnibus, tum studijs atque
 exercitijs vniuersis. Quare
 cū dicis, Insania laborat:
 adde hoc quoque, laborat
 mulier. Neque confundas
 hęc, omnia sub vna ean-
 dem insanie referens appella-
 tionem: verū discretis
 vjs, quemadmodum & natu-
 ra discreuit, quid in quoque
 præstari possit, considera.

Nam nos, quemadmodum in initio dixisse memini, illud in pri-
 mis spectamus, ægroti corporis naturam ac temperaturam,

καὶ τὴν ὄψιν ὡς μίτρι
 καὶ καὶ ἡ θερμότερον ἢ ψυ-
 χότερον, ἢ ἀκμάζον ἢ πα-
 ρηθῆκος, καὶ μέγα ἢ μικρόν,
 καὶ σικκίλις ἢ ὀλιγοσάρκον,
 καὶ πάντα τὰ τοιαῦτα καὶ
 ὅλος, ἢ ἄν τις αὐτὰ προξεί-
 τάσῃ, καὶ ἄν ἀξιώσις ὄψιν
 αἴψα ἀπογιγνώσκῃ τι, ἢ ἄν-
 αχνοῦ μιν. Ἐπὶ καὶ τῆς
 μανίας αὐτῆς μυσία ἔστι
 ἐστὶ, καὶ παραπόμους ἢ τὰς
 αἰτίας, καὶ οὐδὲ τὰς προ-
 σηγορίας αὐτῆς ὁμοίας.
 οὐ γὰρ ταυτὸν παρανοεῖν,
 καὶ παραπαῖειν, καὶ λυτε-
 τῶν, καὶ μεμνῆναι ἀλλὰ
 ταῦτα πάντα, τοῦ μάκρο
 ἢ ἥλιον ἔχειν τῆ νόσῳ, ὀνό-
 ματὰ ὄψιν, αἰτία τι τοῖς μὲν
 ἀνδράσι μὲν ἀλλὰ, τοῖς δὲ γυ-
 ναξίσι ἑτέροι, καὶ τῶν ἀν-
 δρῶν αὐτῶν τοῖς μὲν νόοις
 αἰμαί, τοῖς δὲ χειραπό-
 σι διάφοροι. οἶον νόοις μὲν
 ὡς ἡ ὄψιν, ὡς τὸ πολὺν γέρον-
 σι δὲ διαβολὴ ἄκαρ ὄψιν, καὶ
 ὄψιν ἄλλοι ὄψιν, ποικίλις καὶ
 αἰκίλων ἱμπροσούσα, τὸ μὲν
 πρῶτον διετάραξεν, ἔτα
 κατ' ὀλίγον ἰς μανίαν προ-
 ἴψιν.

cuius qualitatis magis sit
 particeps, calidius an fri-
 gidius, vicens an atate des-
 ficiens, magnum an pusilla-
 tum: reliquaquæ id genus
 omnia. Quæ si quis penitus
 expenderit, is demum erit
 idoneus cui fides habeatur
 vel desperanti, vel recipien-
 ti: quandoquidem et insa-
 nia innumerabilia sunt ge-
 nera, et cause complures:
 nec vocabula quidem eadē.
 Neque enim idem desipere
 ac delirare, rabere et insa-
 nire: verum hæc omnia nos-
 mina significant magis aut
 minus obnoxii esse morbo.
 Porro cause alia sunt viris,
 alia feminis. Rursum in-
 ter ipsos viros alie iuue-
 nibus, alie senibus: pu-
 ta iuuenibus immodica fer-
 mē repletio: senibus aut-
 tem importuna calumnia,
 ira impotens, quæ sæpes
 numerò incidit aduersus do-
 mesticos. Hæc initio per-
 turbat animum: deinde pau-
 latim vergit in insaniam.

Porro

πρὸς τὴν ζωὴν αὐτῶν ἢ ποτὶ καὶ
 βιβνῆται, καὶ ἐξ ὁμοίας ἐς τὴν
 νόσον ἰπάγειται, μάστιξ δὲ μὴ
 ἔστω κατὰ τὴν ὄψιν, ἢ φθόρα
 ἢ ἐπὶ ἐχθρῶν ὀνυχισμῶν,
 ἢ λύπη τις, ἢ ὄργη κατ' ὀλί-
 γον, ταῦτα ἰσχυρότερα, καὶ
 μακρῶν χρόνων ἐντρέφόμενα,
 μανίαν ἀπὸ τῆς βιαιότητος σοῦ,
 ὃ πάτερ, καὶ ἐγὼν ἰσχυρο-
 θεῖ, καὶ ἴσως τι πελοπύκην αὐ-
 τῶν ἔναγχ' ἔστω. ἔδδ' ἢ ἰκέ-
 μη μίσησ', πᾶσι ἐξέταί γε, καὶ
 οὐκ ἄρ' ἐκ τῶν παρόντων ἴπ-
 ἰατρῶν θεραπευθῆναι δύναται.
 ὡς δὲ γε ἀμ' ὅτις ἰσχυροίτο,
 εἴ τις ἀπαμάξῃαι, μίσησ' τότε
 ὡς ἀδικουῦντα ἐμὲ. καὶ μὴ
 κἀκείνο, ὃ πάτερ, οὐκ ἄν ὀνυ-
 σσῶμι εἰπῆρ, ὅτι ἀκαὶ μὴ τι-
 κέως οὕτως ἀπέγνωσ', ἀλλά
 τις ἔτι σωτηρίας ἐλπίς ὅ-
 τι παρῶντο, οὐκ ἄρ' οὐδ' οὐ-
 τὼ ἐξ ὁμοίας προσψάμω,
 οὐδ' ἂν προχέρας φάρμα-
 κῶν ἰχθῆαι ἰσόμωσα, διδιδῶς
 τῶν

desperandum, sed adhuc aliqua salutis spes levis ostende-
 retur, nec sic quidem facile manum admouerem, neque
 statim auderem ministrare potionem: videlicet veritus

K 4 fortunam,

Porro mulierum corpora
 & multa res infestant, &
 facile in morbum adducunt:
 præcipue verò si quem odes
 rint vehementius, aut si in-
 uideant inimico, secundis
 rerum successibus utenti:
 aut si quid molestum sit,
 aut si cui succenseant. Hæc
 paulatim subgliscentia, mul-
 toque alita tempore, tandem
 in insaniam euadunt. Eius-
 modi rerum aliquid vxo-
 ri quoque vsuuenit, pa-
 ter: & haud scio an mu-
 per aliquid illi a gritudinem
 aliquam attulerit. Nihile-
 nim illa oderat, quanquam
 morbo sanè tenetur, ne-
 que his malis vllius medi-
 ci cura poterit eripi. Quòd
 si quis alius se facturum res
 ceperit, aut si quis eam li-
 berarit: tum me oderis li-
 cet, velut iniurium. Ta-
 met si ne illud quidem vere-
 bor dicere pater: Etiam
 si non prorsus esset, ut est,

τὴν τύχην, καὶ τὴν παρὰ
 τῶν ποτῶν δυστυχίαν. ὁ-
 ρᾶς ὡς οἴονται πάντες, ἄντι
 τι μῖσθ' ἔπρος τοὺς προγό-
 νους πάσας μηχανάς, καὶ
 ὄσι χρεῖαι, καὶ τινα κοινὰ
 μανίαν τῶν τῶ ζωακείων
 αὐτὰς μεμύνασι. τὰχα
 οὖν τις ἰσώπλουσιν, ἄλ-
 λας χωρήσαντ' τοῦ κα-
 κού, καὶ τῶν φαρμάκων
 οὐ δυνάμεντων, κακῶν
 καὶ δ' ἄρα τὴν θεραπεύων
 γίνονται. καὶ τὰ μὲν τῆς
 ζωακείας, ὃ πατήρ, οὕτως
 ἔχθ' καὶ πάντ' σοι τιτηρι-
 κῶς λέγω, οὐ ποτε ἔσσω ἔξθ',
 καὶ μινεῖς σὺν τ' φαρμά-
 κῳ. εἴθ' ἂν ἐπιχρᾶν ἐν ἄ-
 ξιοι, ἂ μὴ πρὸς μόνον τὸ ἀ-
 ποτυχεῖν με κατεπέγεις, καὶ
 κακοδοξίᾳ περιβαλεῖν θέλεις.
 ἰάσωρ ἂν τῶν ὁμοτέχων
 φθονῶσαι. ἰὰρ δ' με ἀρνη-
 ρύξιν πατήρ, ἰγὼ μὲν καὶ τοι
 πάντων ἔριμ' ἔρημ' ἔρημ' ἔρημ',
 ἔθ' ἂν κατὰ σὺ δ' ἄνδρ' ἔνθεο
 μα. ἢν δ' ἄρ' ὄπρ' μὴ γίνωι.
 ἔ, αὐθις ἢ νόσ' ἔπαυένοι

(φινᾶ

graue. Sed quid si (quod auertat. Deus) redeat morbus:

(solens

fortunam ac multorum ho-
 minum obreclationem. Vi-
 des ut omnes arbitrantur,
 prouisionos inuisos esse no-
 ueris omnibus, etiam si pro-
 ba fuerint: eas, uē hanc ceu
 communem quandam mu-
 lierum insaniam insanire.

Quare facile suspicatus fu-
 issi aliquis, si malum hoc
 secus euenisset, neque pro-
 fuissent remedia, perfidam
 ac dolosam fuisse curatio-
 nem. Atque uxoris quidem
 res, pater, ad hunc sese ha-
 bent modum: idque loquor,
 quod prorsus exploratum
 habeo: nunquam melius est
 biberit pharmacum, eoque
 non operaprecium conari:
 nisi me in hoc solum urges,
 ut frustrer: idque vis, ut
 faxdam mihi famam accera-
 sam. Patere ut mihi eius-
 dem artis professores inui-
 deant. Quod si me rursum
 abdicaris, ego quidem etiam
 si ab omnibus deserar, tas-
 men tibi nihil imprecabor

(φινὲ γὰρ πως τὰ βιαῦτα ἐ-
 ρεθίζοντα, καλινδορμῆν) τί
 με πρᾶξα δ' ἴσθ; θεραπόσω
 μόν, εἰ ἴσθ, ἢ τότε καὶ ὅποτε
 λέγεται τὴν τάξιν, ἢ τὸς πά-
 ρας ἔταξεν ἢ φύσις, ἢ δὲ τῷ γέ-
 νει τὸ ἐπ' ἐμαυτῶ ἐπιδηλοῦμαι.
 ἦτ' ἂν σωφρονήσας, αὐδῆς ἀ-
 ναλαμβάνειν ὡς ποθὶ πικρῶ-
 σά με δέ; ὅπως ἴδῃ, ἢ ταῦ-
 τα ποιοῦν, ἢ ποῖα τὴν νόσον,
 καὶ ἰσομυήσας τὸ πάθος.
 ἢ δὲ καὶ πρὸς τὴν ἐκ τακτικῶν
 λακῶν ἀναστροφῆς, ἢ ἀτιμῆν,
 καὶ βόας ἢ τὸ μέγεθος ὀργί-
 ξιν, καὶ πρὸς μίσην ἢ πρῆξιν, καὶ
 τὸς νόμους ἀνακαλῆς. οἱ μοι
 πάθος, τοιαῦτ' ἢ ὅσα ἢ τὰ
 λαμναίαις τὰ προδύμια.

(soleni istiusmodi sermō ma-
 la irritata recurrere) quid e-
 rit mihi faciundum? Cura-
 bo, ut nosci, tum quoq; neq;
 unquam defuturus sum offi-
 cio, quod liberis natura præ-
 scripsit: neq; generis, quoad
 in me fuerit, obliuiscar. Deo
 inde si respueris, nū credere
 debeo futurum, ut me denuò
 recipias, illud vide. Iam ista
 quum facis, accersis mora-
 bum, pestemque refricas. hea-
 ri ac nudius tertius è tantis
 elapsus malis, congendis, vo-
 ciferaris: quòdque grauissi-
 mum est, irasceris: ad odium
 propensus es: leges reuocas.
 Hei mihi pater, istiusmodi
 fuerant iuperioris insaniæ tuæ proemia.

GILBERTI COGNATI
 ANNOTATIONES.

a SUCCESENT enim omnes ijs qui liberè loquun-
 tur.] Obsequium amicos, veritas odium parit. b Paternam
 potestatem.] Lucianus appellat πατρικίον δυνάστην, siue
 ἰδρυσίον, quod Aristoteles in Moralibus ius δυνάστην & ius
 πατρικίον, hoc est, paternum, siue ut ait Paulus de verborum
 obligationibus, patrum. c Ingratitudinis actionem.] Sen-
 neca 3. de Beneficijs: Excepta, inquit, Macedonum gente, nō est
 in vllam data aduersus ingratum actio. d Quando foris cu-
 bui?] Offendit quibus ex causis filij abdicari soliti sint, scilicet
 ces si noctu foris cubuissent, si comessarentur, si lenones pulsas-

lent, se libidinibus incumbere. Quintil. Abdicantur scilicet, se voluntati paterna repugnassent. e Atqui medendi ars.] A conditione artis Medicae, cuius studium olim erat cuprimis honorificum, ut Galenus in exhortatione ad bona studia. Et Erasmus in Encomio artis Medicinae locupletissime comprobant. f Postulas uti arte mea.] Virruvius in Praefatione lib. 6. sic scribit. Alexis poeta Comicus dicebat, Athenienses ob eam rem esse laudandos, quod cum omnium Graecorum legis cogant parentes alià liberis: Atheniensium non omnes, sed eos tantum, qui liberos artibus erudissent. Ita Plutarchus in Solone: ἡ νόμος ἔγραψε τὸν νόμον τῆς πόλεως τὸν Πρωταγόραν διδάξαντα τὸν Πρωταγόραν, ἐπιδάσκων τὸν ἄνθρωπον, ἡ ἄρτιος μὲν ἀπὸ τῆς τέχνης ἄρτιος ἔστι τὸς ποδάρτος, id est, Solon etiam legem scripsit: Filium illi patri nequaquam alendi necessaria debere, à quo nullam artem accepisset. hoc passio eius ad discendas artes communes.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ Η ΑΛΕΧΑΝΔΕΡ,
Podarctus. seu Pseudomantis.

Erasmio Roterodamo interprete.

ARGUMENTVM.

Historica narratio est, vitam & res Alexandri cuiusdam sceleratissimi impostoris, qui se Podalirij filium faciebat, & pro vate venditabat, exponens, lectu incunctissima: non per se modò, verum etiam quod sub huius praestigiatoris exemplo, aliorum atque similium, quorum nonnullos superior aetas quoque tulit, scelera atque imposturæ deprehendi coarguique possunt. Procmio difficultatem suscepti operis collatione quadam amplificat, institutumque suum exemplo defendit.

Hinc ad Narrationem descendens, à descriptione personæ orditur,

Cætera plana
sunt.